2024/2076

25.7.2024.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2024/2076

(2024. gada 24. jūlijs)

par Regulas (ES) Nr. 1178/2011 un Regulas (ES) Nr. 965/2012 grozījumiem, kas precizē prasības kreisēšanas fāzes maiņas pilotiem, atjaunina prasības lidojumu apkalpes licencēšanai un veselības apliecības izdošanai un uzlabo vispārējas nozīmes aviāciju-*

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1139 (2018. gada 4. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un ar ko izveido Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūru, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 2111/2005, (EK) Nr. 1008/2008, (ES) Nr. 996/2010, (ES) Nr. 376/2014 un Direktīvas 2014/30/ES un 2014/53/ES un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 552/2004 un (EK) Nr. 216/2008 un Padomes Regulu (EEK) Nr. 3922/91 ([1]), un jo īpaši tās 23., 27. un 31. pantu,

tā kā:

(1) Komisijas Regulā (ES) Nr. 1178/2011 ([2]) ir noteiktas prasības pilotiem, kuri iesaistīti Regulas (ES) 2018/1139 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā minēto gaisa kuģu ekspluatācijā.

(2) Komisijas Regula (ES) Nr. 965/2012 ([3]) nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras, kas attiecas uz gaisa kuģu ekspluatāciju.

(3) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 140. panta 2. punkta b) apakšpunktu Regula (ES) Nr. 1178/2011 ir jāpielāgo Regulai (ES) 2018/1139 attiecībā uz kompleksa motorizēta gaisa kuģa definīciju, kas bija iekļauta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 216/2008 ([4]), kura atcelta ar Regulu (ES) 2018/1139. Tāpēc Regula (ES) Nr. 1178/2011 attiecīgi jāgroza.

(4) Attiecībā uz viendzinēja lidmašīnām Regula (ES) Nr. 1178/2011 jāgroza, lai atspoguļotu jaunākos tehniskos sasniegumus un ņemtu vērā nākotnes konstrukcijas, kā elektrodzinējus un hibrīddzinēju konstrukcijas, kas sastāv gan no termodzinēju, gan elektrodzinēju komponentiem.

(5) Regula (ES) Nr. 1178/2011 jāgroza arī tālab, lai precizētu un atjauninātu tās noteikumus, pamatojoties uz problēmām, par kurām Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūrai ir norādījušas tās padomdevējas struktūras un kuras atklātas uzraudzības un īstenošanas atbalsta darbībās vai atzītas par vispārējas nozīmes aviācijai vai aviācijas medicīnas apliecību izdošanai specifiskām.

(6) Vienkāršojot kalnu lidojumu kvalifikācijas tiesību derīguma termiņa pagarināšanas prasības, jāievieš atbilstoši pārejas noteikumi, lai nodrošinātu vienmērīgu pāreju no pašreizējām uz turpmāk piemērojamām prasībām.

([1]) OV L 212, 22.8.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.

([2]) Komisijas Regula (ES) Nr. 1178/2011 (2011. gada 3. novembris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras attiecībā uz civilās aviācijas gaisa kuģa apkalpi atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 311, 25.11.2011., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1178/oj).

([3]) Komisijas Regula (ES) Nr. 965/2012 (2012. gada 5. oktobris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa kuģu ekspluatāciju atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008 (OV L 296, 25.10.2012., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 216/2008 (2008. gada 20. februāris) par kopīgiem noteikumiem civilās aviācijas jomā un par Eiropas Aviācijas drošības aģentūras izveidi, un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 91/670/EEK, Regulu (EK) Nr. 1592/2002 un Direktīvu 2004/36/EK (OV L 79, 19.3.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/216/oj).

(7) Jāpārskata gan Regulas (ES) Nr. 1178/2011, gan Regulas (ES) Nr. 965/2012 noteikumi par kreisēšanas fāzes maiņas pilotiem, lai nodrošinātu pilotu pienācīgu apmācību un izveidotu pienācīgas lidojuma procedūras pilnvaru nodošanai starp lidojuma apkalpes locekļiem.

(8) Regulu (ES) Nr. 1178/2011 un (ES) Nr. 965/2012 noteikumi par pilotiem, kas sasnieguši 60 gadu vecumu un ir iesaistīti vienpilota helikopteru neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (*HEMS*) lidojumos, būtu jāpārskata, lai paplašinātu *HEMS* darbību aptvērumu, tādējādi vajadzību pēc uzlabotas medicīnisko pakalpojumu pieejamības līdzsvarojot ar risku, ko izraisa lidojumi ar pilotiem, kuri ir vecāki par 60 gadiem.

(9) Tā kā medicīniskā izmeklēšana prasa stingru protokolēšanu, Regulu (ES) Nr. 1178/2011 un (ES) Nr. 965/2012 noteikumi par īpašiem medicīniskiem nosacījumiem jāpārskata, lai nodrošinātu, ka tie atbilst paredzētajam mērķim, nemazina lidojuma drošību un nodrošina atbilstību noteiktajiem medicīniskās izpētes principiem.

(10) Noteikumi, kas ļauj personām pieteikties uz kompetentās iestādes maiņu, jāpārskata, lai tie attiektos arī uz veselības apliecības turētājiem, kuriem vēl nav izdota licence.

(11) Tā kā Starptautiskā civilās aviācijas organizācija iesaka novērtēt neveselības riska faktorus un sniegt profilaktiskus ieteikumus, medicīniskās prasības būtu jāpārskata, lai varētu novērtēt neveselības risku, sevišķi kardiovaskulāros faktorus.

(12) Aviācijas medicīnas novērtēšanas noteikumi jāpārskata, lai nodrošinātu, ka tajos pienācīgi ņemta vērā novecošanas deģeneratīvā ietekme uz organisma sistēmām.

(13) Grozījumi prasībās, kas attiecas uz veselības apliecībām, aviācijas medicīnas ekspertiem un aviācijas medicīnas centriem, kā arī grozījumi, kas attiecas uz vecuma ierobežojumiem *HEMS* iesaistītajiem pilotiem, būtu jāpiemēro ar atlikšanu, dodot dalībvalstu kompetentajām iestādēm laiku sagatavoties minēto regulatīvo izmaiņu īstenošanai.

(14) Eiropas Savienības Aviācijas drošības aģentūra saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 75. panta 2. punkta b) un c) apakšpunktu un 76. panta 1. punktu ir sagatavojusi īstenošanas noteikumu projektu un iesniegusi to Komisijai kopā ar Atzinumu Nr. 05/2023.

(15) Šajā regulā noteiktie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Regulas (ES) 2018/1139 127. panta 1. punktu izveidotā komiteja,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (ES) Nr. 1178/2011 groza šādi:

1) regulas 2. pantu groza šādi:

a) 3. punktu svītro;

b) iekļauj šādu 3.a un 3.b punktu:

"3.a "Kompleksa lidmašīna" ir lidmašīna, kas atbilst kādam no šiem raksturlielumiem:

i) maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 5 700 kg;

ii) sertificēta maksimālai vairāk nekā deviņpadsmit pasažieru sēdvietu konfigurācijai;

iii) sertificēta ekspluatācijai ar vismaz divu pilotu apkalpi;

iv) aprīkota ar turboreaktīvu dzinēju vai turboreaktīviem dzinējiem, vai ar vairāk nekā vienu turbopropelleru dzinēju;

3.b "Komplekss helikopters" ir helikopters, kas atbilst kādam no šiem raksturlielumiem:

i) maksimālā sertificētā pacelšanās masa pārsniedz 3 175 kg;

ii) sertificēts maksimālai vairāk nekā deviņu pasažieru sēdvietu konfigurācijai;

iii) sertificēts ekspluatācijai ar vismaz divu pilotu apkalpi;";

c) iekļauj šādu 8.c un 8.d punktu:

"8.c "SEP lidmašīna" ir viendzinēja, vienpilota lidmašīna, kurai nav vajadzīga tipa kvalifikācija un kuras vienīgo centrisko dzinējspēka iekārtu vada ar atsevišķu vilces kontroles sviru un darbina kāds no šādu veidu dzinējiem:

a) virzuļdzinējs;

b) elektrodzinēju sistēma, kas, ja tā noteikts sertifikācijas procesā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 748/2012, drīkst sastāvēt no vairāk nekā viena elektrodzinēja;

c) hibrīddzinēju sistēma, kas sastāv no virzuļdzinējiem un elektrodzinējiem, ja tā noteikts sertifikācijas procesā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 748/2012;

8.d "SEP helikopters" ir viendzinēja, vienpilota helikopters, ko darbina virzuļdzinējs;";

2) regulas 3. pantā 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Neskarot Komisijas Deleģēto regulu (ES) 2020/723 (*), Regulas (ES) Nr. 2018/1139 2. panta 1. punkta b) apakšpunkta i) un ii) punktā minēto gaisa kuģu pilotiem ir jāievēro šīs regulas I pielikumā un IV pielikumā noteiktās tehniskās prasības un administratīvās procedūras.

_____

(*) Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/723 (2020. gada 4. marts), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par trešās valsts izdotu pilotu sertifikātu akceptēšanu un groza Regulu (ES) Nr. 1178/2011 (OV L 170, 2.6.2020., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2020/723/oj).";

3) iekļauj šādu 3.a pantu:

"*3.a pants*

Pārejas pasākumi, kas attiecas uz medicīnisko pārbaužu protokoliem, kurus piemēro saskaņā ar VI pielikuma (*Part-ARA*) ARA.MED.330. punktu, un veselības apliecībām, kas izdotas uz to pamata

1. Kompetentās iestādes, kuras iesaistītas medicīniskās pārbaudes protokolos vai vēlas pievienoties pastāvošam medicīniskās pārbaudes protokolam saskaņā ar VI pielikuma (*Part-ARA*) ARA.MED.330 punktu, kas piemērojams pirms 2025. gada 13. februāra, drīkst turpināt piemērot attiecīgo protokolu vai tam pievienoties līdz tā derīguma termiņa beigām, ja spēkā esība ir noteikta pirms 2024. gada 13. augusta.

2. Saskaņā ar 1. punktā minētajiem medicīniskās pārbaudes protokoliem izdotu veselības apliecību turētāji var izmantot pilota apliecības dotās tiesības, pamatojoties uz savām veselības apliecībām, kamēr saskaņā ar 1. punktu turpina būt piemērojams attiecīgais medicīniskās pārbaudes protokols.";

4) regulas 4. panta 7. punkta b) apakšpunkta iii) punktu aizstāj ar šādu:

"iii) *SEP* lidmašīnas un *SEP* helikopteri, kuru maksimālā pacelšanās masa nepārsniedz 2 000 kg;";

5) iekļauj šādu 4.h pantu:

"*4.h pants*

Pārejas pasākumi kalnu lidojumu kvalifikācijas turētājiem

Tādas kalnu kvalifikācijas turētāji, kas pirms 2024.gada 13. augusta piešķirta ar derīguma termiņu, kurš apstiprināts saskaņā ar I pielikuma FCL.815. punktu, veic šādus pasākumus, lai turpinātu savas tiesības izmantot pēc minētā datuma:

a) no kompetentās iestādes no jauna iegūst kalna lidojumu kvalifikāciju bez derīguma termiņa;

b) izpilda I pielikuma FCL.815. punkta d) apakšpunktu, ja iepriekšējo 2 gadu laikā nav no jauna ieguvuši kalnu lidojumu kvalifikācijas apstiprinājumu saskaņā ar I pielikuma FCL.815. punkta e) apakšpunktu, kas piemērojams līdz 2024. gada 12. augustam.";

6) I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas I pielikumu;

7) IV pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas II pielikumu.

8) VI pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas III pielikumu;

9) VII pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas IV pielikumu;

10) VIII pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas V pielikumu.

2. pants

Regulu (ES) Nr. 965/2012 groza šādi:

1) III pielikumu (*Part-ORO*) groza saskaņā ar šīs regulas VI pielikumu;

2) V pielikumu (*Part-SPA*) groza saskaņā ar šīs regulas VII pielikumu.

3. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.*

No 2025. gada 13. februāra piemēro šos grozījumus:

1) I pielikuma 7. punktu;

2) II pielikumu;

3) III pielikuma 6.–18., 22. un 23. punktu;

4) IV pielikuma 2.–9. punktu;

5) VII pielikumu.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 24. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) grozījumi

I pielikumu groza šādi:

1) FCL.015. punkta e) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"e) Apliecības turētājs, kuram apliecība ir izdota saskaņā ar šo pielikumu (*Part-FCL*), var iesniegt pieteikumu citas dalībvalsts norīkotajai kompetentajai iestādei nolūkā mainīt kompetento iestādi attiecībā uz visām turētajām apliecībām, kā norādīts d) apakšpunktā. Saskaņā ar IV pielikumu (*Part-MED*) izdotas medicīnas apliecības turētāji, kuriem vēl nav pilota apliecības, ir tiesīgi iesniegt tādu pieteikumu par kompetentās iestādes maiņu attiecībā uz visu kompetentās iestādes medicīnisko dokumentāciju.";

2) FCL.020. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Studentpilots nedrīkst lidot patstāvīgi, ja neatbilst šiem nosacījumiem:

1) ir pilnvarots to darīt un viņu uzrauga lidojumu instruktors;

2) pirms 1) punktā norādītā pilnvarojuma saņemšanas ir ieguvis māku droši veikt lidojumu ar attiecīgo gaisa kuģi paredzētajā patstāvīgajā lidojumā.";

3) FCL.025. punktu groza šādi:

a) b) apakšpunkta 4) un 5) punktu aizstāj ar šādiem:

"4) Ja pretendenti kādu no vieglā gaisa kuģa pilota apliecības (*LAPL*), privātpilota apliecības (*PPL*) vai pamata instrumentālo lidojumu kvalifikācijas (*BIR*) teorētiskā eksāmena biļetēm nespēj sekmīgi nokārtot arī ceturtajā mēģinājumā vai ja pretendenti visas eksāmenu biļetes nespēj sekmīgi nokārtot b) apakšpunkta 2) punktā norādītajā laikposmā, tie vēlreiz kārto visas teorētiskā eksāmena biļetes.

5) Pirms visu teorētisko eksāmenu biļešu vēlreizējas kārtošanas pretendenti turpina saņemt apmācību *DTO* vai *ATO*. Nepieciešamo mācību apjomu un jomu nosaka *DTO* vai *ATO*, ņemot vērā pretendentu vajadzības.";

b) c) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) komercpilota apliecības, daudzpilotu apkalpes pilota apliecības vai instrumentālo lidojumu kvalifikācijas (*IR*) izdošanai – 36 mēnešus;";

4) FCL.035. punkta b) apakšpunktam pievieno šādu 6) punktu:

"6) Ja 1. papildinājumā ir iekļauts ieskaits par tematu "Sakari", piemēro visu tālāk minēto:

i) tādu ieskaitu piešķir apmācībai un eksāmeniem šajā mācību priekšmetā tikai tad, ja pretendenti iepriekšējo teorētisko eksāmenu laikā saskaņā ar VI pielikuma ARA.FCL.300. punktu ir pabeiguši vai nu mācību priekšmetu "Sakari", vai abus priekšmetus – *VFR* un *IFR* sakarus;

ii) pretendenti, kuri apguvuši vai nu tikai mācību priekšmetu "*VFR* sakari", vai tikai mācību priekšmetu "*IFR* sakari", apgūst teorētisko zināšanu apmācību tematā "Sakari", kuras ilgumu var samazināt, pamatojoties uz pretendentu novērtējumu, ko veikusi *ATO*. Pretendentiem, kuri ir apguvuši tematu "*VFR* sakari", var samazināt aspektus, kas saistīti tikai ar *VFR* sakariem. Pretendentiem, kuri ir apguvuši tematu "*IFR* sakari", var samazināt aspektus, kas saistīti tikai ar *IFR* sakariem. Katrā gadījumā pretendenti pabeidz teorētisko zināšanu eksāmenu priekšmetā "Sakari".";

5) FCL.045. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Studentpilotam ir līdzi visi apliecinājumi, kas apstiprina patstāvīgu maršruta lidojumu pilnvarojumu, ko nosaka FCL.020. punkta a) apakšpunkta 1) punkts.";

6) FCL.060. punkta b) apakšpunkta 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) par maiņas pilotu kreisēšanas fāzē, ja viņš iepriekšējo 90 dienu laikā nav pabeidzis kādu no turpmāk minētajām darbībām:

i) veicis vismaz trīs sektorus kā attiecīgā tipa kreisēšanas fāzes maiņas pilots;

ii) saņēmis apmācību, kuru saturu nosaka ekspluatants un kuras aptver vismaz trīs sektorus kreisēšanas fāzes maiņas pilota statusā *FSTD*, kas atbilst attiecīgajam tipam;

iii) periodiskās mācības saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikuma (*Part-ORO*) FC apakšdaļu (*ORO.FC*);

iv) kreisēšanas fāzes maiņas pilota kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar 9. papildinājumu.";

7) FCL.065. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) 60–64 gadu vecums. Lidmašīnas un helikopteri. Pilota apliecības turētājs, kas sasniedzis 60 gadu vecumu, neveic lidojumus komerciālo gaisa pārvadājumu gaisa kuģa pilota statusā citādi kā vairāku pilotu lidojuma apkalpes loceklis. Atkāpjoties no minētā, tādi turētāji ir tiesīgi veikt lidojumus vienpilota helikopteru neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta pilota statusā saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 965/2012, ja atbilst piemērojamajām prasībām, kas šim mērķim noteiktas minētajā regulā un šīs regulas IV pielikumā (*Part-MED*).";

8) FCL.115. punktu aizstāj ar šādu:

"FCL.115.*LAPL* – mācību kurss

a) *LAPL* pretendenti mācību kursu apgūst *DTO* vai *ATO*. Mācību kursā ietilpst:

1) teorētiskas zināšanas un mācību lidojumi, kas atbilst pieprasītās *LAPL* tiesībām;

2) bez tam *LAPL(H)* ir attiecīgā helikopteru tipa obligātie mācību elementi atbilstīgi Komisijas Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumā (21. daļa) noteiktajiem datiem par piemērotību ekspluatācijai.

b) Teorētisko mācību kursu un mācību lidojumus var pabeigt vai nu *DTO*, vai *ATO*, kas nav tā pati, kurā pretendenti mācības sākuši.

c) Attiecībā uz mācībām *SEP* lidmašīnu (jūras) klases tiesībām ņem vērā 9. papildinājuma B iedaļas (Īpašas prasības lidmašīnu kategorijai) 7. punkta (Klases kvalifikācija – jūra) elementus.

d) *LAPL* pretendenti var saņemt ieskaitu par iepriekšēju *PPL* apmācību, ko tie saskaņā ar C apakšiedaļu apguvuši tajā pašā gaisa kuģu kategorijā, pamatojoties uz pretendenta novērtējumu, ko veic *ATO* vai *DTO*, kas atbild par *LAPL* mācību kursu. Katrā gadījumā pretendenti atbilst attiecīgi FCL.110.A punkta a) apakšpunktā vai FCL.110.H punkta a) apakšpunktā noteiktajām pieredzes prasībām.";

9) FCL.105.A punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) *Tiesības*

LAPL turētājam ir tiesības *PIC* statusā darboties *SEP* lidmašīnās uz zemes (*SEP* (zeme)), *SEP* lidmašīnās uz jūras (*SEP* (jūra)) vai *TMG* ar maksimālo sertificēto pacelšanās masu 2 000 kg vai mazāk, pārvadājot ne vairāk kā trīs pasažierus, lai gaisa kuģī nekad nebūtu vairāk kā četras personas.";

10) FCL.110.A punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Prasību izpildes ieskaitīšana. Pretendentiem ar iepriekšēju *PIC* pieredzi var ieskaitīt a) apakšpunkta prasību izpildi saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

1) ieskaitāmo prasību apjomu nosaka *DTO* vai *ATO*, kur pilots apgūst mācību kursu, ņemot vērā pirmsiestāšanās lidojuma novērtējumu, taču šis apjoms:

i) nepārsniedz kopējo lidojumu laiku *PIC* statusā;

ii) nepārsniedz 50 % no a) apakšpunktā noteiktā stundu skaita;

iii) neiekļauj prasības, ko nosaka a) apakšpunkta 2) punkts;

2) var ņemt vērā iepriekšēju pieredzi *PIC* statusā ar gaisa kuģiem, uz kuriem attiecas dalībvalsts lēmums, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 2. panta 8. punkta a) vai c) apakšpunktu vai kas ietilpst minētās regulas I pielikuma darbības jomā, ar noteikumu, ka gaisa kuģis atbilst attiecīgās gaisa kuģu kategorijas definīcijai šajā pielikumā (*Part-FCL*).";

11) FCL.135.A punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj šādiem:

"a) *LAPL(A)* pretendentiem piešķir tiesības attiecībā uz tās klases lidmašīnām vai *TMG*, ar kuru kārto prasmju pārbaudi. Lai tiesības papildinātu ar citu klasi, *LAPL(A)* turētāji tajā klasē veic visu tālāk minēto:

1) 3 mācību lidojumu stundas, kur ietilpst:

i) 10 mācību pacelšanās un nosēšanās ar instruktoru;

ii) 10 uzraudzītas patstāvīgas pacelšanās un nosēšanās;

2) prasmju pārbaude, kas uzrāda atbilstīgas iemaņas lidojumos ar jaunās klases lidmašīnu. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam uzrāda arī atbilstīgas teorētiskās zināšanas par jauno klasi šādos priekšmetos:

i) ekspluatācijas procedūras;

ii) lidojuma tehniskais raksturojums un plānošana;

iii) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem.

b) Lai tiesības varētu attiecināt uz citu variantu attiecīgajā klasē, pilots piedalās vai nu atšķirību mācībās, vai veic iepazīšanās procesu. Atšķirību mācību apguvi reģistrē pilota reģistrācijas žurnālā vai līdzvērtīgā ierakstā, ko paraksta instruktors. Papildinot *SEP* lidmašīnas klases tiesības ar variantu ar cita tipa dzinēju, kas minēts 2. panta 8.c punktā, atšķirību mācības ietver mācību lidojumu instruktoru un teorētisko zināšanu mācības, kas attiecībā uz minēto citu dzinēju tipu un ar to saistītajām gaisa kuģa sistēmām ietver vismaz šādus priekšmetus:

1) ekspluatācijas procedūras;

2) lidojuma tehniskais raksturojums un plānošana;

3) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem.";

12) FCL.140.A punktu groza šādi:

a) a) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) *PIC* statusā vai instruktora uzraudzībā, vai patstāvīgi ir veikuši vismaz 12 lidojuma stundas, kur ietilpst:

i) 12 pacelšanās un nosēšanās;

ii) prasmju atsvaidzināšanas mācības, kuru ilgums ir vismaz 1 stunda no kopējā lidojumu laika kopā ar instruktoru un viņa ieskatā apmierinoši un kurās viņš izvēlas lidojumu uzdevumus, kas ļauj pretendentam atsvaidzināt māku droši ekspluatēt gaisa kuģi un piemērot parastas, nestandarta un avārijas procedūras;";

b) pievieno šādu c) un d) punktu:

"c) *LAPL(A)* turētāji, kuriem ir *SEP* lidmašīnu tiesības un kuri saskaņā ar FCL.135.A punkta b) apakšpunktu savas tiesības ir paplašinājuši, tās attiecinot uz 2. panta 8.c punktā minēto cita tipa dzinēju, ja viņi nav veikuši lidojumu ar šo variantu iepriekšējo 2 gadu laikā, pirms tiesību izmantošanas šajā variantā izpilda kādu no minētajām prasībām:

1) papildu atšķirību mācības saskaņā ar FCL.135.A punkta b) apakšpunktu;

2) prasmju pārbaudi;

3) prasmju atsvaidzināšanas mācības saskaņā ar FCL.140.A punkta a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu.

d) Lidojumus ar instruktoru, uzraudzītos lidojumus, kas minēti a) apakšpunkta 1) punkta ievadteikumā, a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā un c) apakšpunkta 3) punktā minēto prasmju atsvaidzināšanas apmācību un a) apakšpunkta 2) punktā un c) apakšpunkta 2) punktā minēto kvalifikācijas pārbaudi ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā vai līdzvērtīgā reģistrā, un to paraksta attiecīgi instruktors vai eksaminētājs.";

13) FCL.110.H. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Prasību izpildes ieskaitīšana. Pretendentiem ar iepriekšēju *PIC* pieredzi var ieskaitīt a) apakšpunkta prasību izpildi saskaņā ar šādiem nosacījumiem:

1) Ieskaitāmo prasību apjomu nosaka *DTO* vai *ATO*, kur pilots apgūst mācību kursu, ņemot vērā pirmsiestāšanās pārbaudes lidojumu, taču šis apjoms:

i) nepārsniedz kopējo lidojumu laiku *PIC* statusā;

ii) nepārsniedz 50 % no a) apakšpunktā noteiktā stundu skaita;

iii) neiekļauj prasības, ko nosaka a) apakšpunkta 2) punkts;

(2) var ņemt vērā iepriekšēju pieredzi *PIC* statusā ar gaisa kuģiem, uz kuriem attiecas dalībvalsts lēmums, kas pieņemts saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1139 2. panta 8. punkta b) apakšpunktu vai kas ietilpst minētās regulas I pielikuma darbības jomā, ar noteikumu, ka gaisa kuģis atbilst helikopteru kategorijas definīcijai šajā pielikumā (*Part-FCL*).";

14) FCL.135.H punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj šādiem:

"a) *LAPL(H)* pretendentiem piešķir tiesības attiecībā uz konkrētā tipa helikopteru, ar kuru kārto prasmju pārbaudi. Lai savas tiesības attiecinātu uz citu helikopteru tipu, *LAPL(H)* turētāji attiecībā uz šo citu tipu izpilda visus tālāk minētos elementus:

1) ja nav norādīts citādi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu) sagatavotajos datos par piemērotību ekspluatācijai, vismaz 5 mācību lidojumu stundas, kurās ietilpst:

i) 15 mācību pacelšanās ar instruktoru, nolaišanās un nosēšanās;

ii) 15 uzraudzītas patstāvīgas pacelšanās, nolaišanās un nosēšanās;

2) prasmju pārbaude, kas apliecina atbilstīgas iemaņas lidojumos ar jaunā tipa helikopteru. Prasmju pārbaudē pretendents eksaminētājam uzrāda arī atbilstīgas teorētiskās zināšanas par šo citu helikoptera tipu šādos priekšmetos:

i) ekspluatācijas procedūras;

ii) lidojuma tehniskais raksturojums un plānošana;

iii) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem.

b) Pirms *LAPL(H)* turētājs var izmantot apliecības tiesības cita varianta helikopterā, kas netika izmantots prasmju pārbaudē, pilots piedalās apmācībā par atšķirībām vai iepazīšanās procesā atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikuma (21. daļā) noteiktajiem datiem par piemērotību ekspluatācijai. Atšķirību mācību apguvi reģistrē pilota reģistrācijas žurnālā vai līdzvērtīgā dokumentā, un to paraksta instruktors.";

15) FCL.140.H punktu aizstāj ar šādu:

"FCL.140.H *LAPL(H)* – Nesenas pieredzes prasības

a) *LAPL(H)* turētāji savas apliecības tiesības izmanto noteiktam tipam tikai tad, ja pēdējo 12 mēnešu laikā attiecīgajā tipā ir veikuši vienu no šiem:

1) izpildījuši šīs abas:

i) vismaz 6 lidojumu stundas ar tāda tipa helikopteriem *PIC* statusā vai lidojumos ar instruktoru vai patstāvīgi instruktora uzraudzībā, ieskaitot sešas pacelšanās, nolaišanās un nosēšanās;

ii) prasmju atsvaidzināšanas mācības, kuru ilgums ir vismaz 1 stunda no kopējā lidojumu laika kopā ar instruktoru, kurš izvēlas lidojumu uzdevumus, kuri ļauj pretendentam atsvaidzināt māku droši ekspluatēt gaisa kuģi un piemērot parastas, nestandarta un avārijas procedūras;

2) pirms apliecības tiesību izmantošanas atsākšanas ir eksaminētāja klātbūtnē ar attiecīgā tipa helikopteru nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi. Minētās kvalifikācijas pārbaudes programmu izstrādā, pamatojoties uz *LAPL(H)* prasmju pārbaudi.

b) Pretendenti var izvēlēties pabeigt a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā minēto prasmju atsvaidzināšanas apmācību gaisa kuģī vai *FSTD*, kas atbilst attiecīgajam tipam, vai abu veidu apvienojumā.

c) Lidojumus ar instruktoru, uzraudzītos lidojumus, kas minēti a) apakšpunkta 1) punktā i) apakšpunktā, a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā minēto prasmju atsvaidzināšanas apmācību un a) apakšpunkta 2) punktā minēto kvalifikācijas pārbaudi ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā vai līdzvērtīgā reģistrā, un to paraksta attiecīgi instruktors vai eksaminētājs.";

16) FCL.205.A punkta b) apakšpunkta 2) un 3) punktu aizstāj ar šādiem:

"2) prasmju pārbaužu un kvalifikācijas pārbaužu veikšanu 1) punktā norādīto apliecību vajadzībām;

3) apmācības, eksaminācijas un pārbaudes attiecībā uz kvalifikācijām vai sertifikātiem, kas saistīti attiecīgi ar instruktora vai eksaminētāja apliecību.";

17) FCL.210.A punkta a) un b) apakšpunktu aizstāj šādiem:

"a) *PPL(A)* pretendenti ir veikuši vismaz 45 mācību lidojumu stundas ar lidmašīnām vai *TMG*, no kurām 5 stundas var būt veiktas ar *FSTD*, tostarp vismaz:

1) 25 lidošanas apmācības stundas ar instruktoru;

2) 10 uzraudzītu patstāvīgu lidojumu stundas, tostarp vismaz 5 patstāvīgo maršruta lidojumu stundas; no tiem vismaz viens maršruta lidojums ir vismaz 270 km (150 NM) attālumā, veicot nosēšanos ar pilnīgu apstāšanos divos lidlaukos, kas nav izlidošanas lidlauks.

Pretendenti var apgūt nakts lidojumu kvalifikācijas mācību kursa lidojumu laiku saskaņā ar FCL.810. punkta a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu kā daļu no 45 mācību lidojumu stundām ar nosacījumu, ka pirms nakts lidojumu apmācības sākšanas ir pabeiguši instrumentālo lidojumu pamatapmācību.

b) Īpašas prasības pretendentiem, kuri saņēmuši *LAPL(A)* apmācību. *PPL(A)* pretendenti saņem ieskaitu par iepriekšējo *LAPL(A)* apmācību, ko apguvuši, un viņiem izdod *PPL(A)* ar nosacījumu, ka *LAPL(A)* apmācība un *PPL(A)* apmācība, ko viņi ir pabeiguši, kopumā atbilst a) apakšpunktā noteiktajām pieredzes prasībām. Taču tādā gadījumā piemēro visu tālāk minēto:

1) ja pretendentiem jau ir *LAPL(A)*, piemēro visus tālāk minētos nosacījumus, ja pretendenti ir veikuši vismaz 45 lidojumu stundas ar lidmašīnām vai *TMG:*

i) prasību a) apakšpunkta ievadteikumā samazina līdz 40 mācību lidojumu stundām;

ii) a) apakšpunkta 1) punkta prasību samazina līdz 21 stundai mācību lidojumu ar instruktoru;

2) pretendenti kopā ar instruktoru, kas ir kvalificēts *PPL(A)* instruktāžai, ir veikuši vismaz visu tālāk minēto:

i) 5 stundas lidošanas apmācības instruktora pavadībā;

ii) patstāvīgo lidojumu laiku, kas noteikts a) apakšpunkta 2) punktā.";

18) FCL.205.H punkta b) apakšpunkta 2) un 3) punktu aizstāj ar šādiem:

"2) prasmju pārbaužu un kvalifikācijas pārbaužu veikšanu 1) punktā norādīto apliecību vajadzībām;

3) apmācības, eksaminācijas un pārbaudes attiecībā uz kvalifikācijām vai sertifikātiem, kas saistīti attiecīgi ar instruktora vai eksaminētāja apliecību.";

19) FCL.210.H punktu groza šādi:

a) a) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"PPL*(H)* pretendenti ir veikuši vismaz 45 mācību lidojuma stundas ar helikopteriem, no kurām 5 stundas var būt veiktas ar *FSTD*, tostarp vismaz:";

b) b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Īpašas prasības pretendentiem, kuri saņēmuši *LAPL(H)* apmācību. *PPL(H)* pretendenti saņem ieskaitu par iepriekšējo *LAPL(H)* apmācību, ko saņēmuši, un viņiem *PPL(H)* izdod ar nosacījumu, ka *LAPL(H)* apmācība un *PPL(H)* apmācība, ko viņi ir pabeiguši, kopumā atbilst a) apakšpunktā noteiktajām pieredzes prasībām.";

20) FCL.205.As punkta b) apakšpunkta 2) un 3) punktu aizstāj ar šādiem:

"2) prasmju pārbaužu un kvalifikācijas pārbaužu veikšanu 1) punktā norādītās apliecības vajadzībām;

3) apmācības, eksaminācijas un pārbaudes attiecībā uz kvalifikācijām vai sertifikātiem, kas saistīti attiecīgi ar instruktora vai eksaminētāja apliecību.";

21) FCL.325.A punktu aizstāj ar šādu:

"FCL.325.A *CPL(A)* – Īpašas prasības pretendentiem, kuriem ir *MPL*

a) *CPL(A)* pretendenti, kuriem ir *MPL*, ar lidmašīnu ir veikuši:

1) 70 lidojumu stundas vienā no šiem veidiem:

i) *PIC* statusā;

ii) vismaz 10 lidojuma stundas *PIC* statusā un papildu lidojumu laiku uzraudzīta *PIC* statusā (*PICUS*).

No šīm 70 stundām 20 ir *VFR* maršruta lidojumu laiks *PIC* statusā vai maršruta lidojumu laiks, no kura vismaz 10 stundas ir lidojumi *PIC* statusā un 10 stundas – *PICUS* statusā. Šajā lidojumu laikā ietilpst *VFR* maršruta lidojums vismaz 540 km (300 NM) attālumā, *PIC* statusā, veicot nosēšanos ar pilnīgu apstāšanos divos dažādos lidlaukos;

2) *CPL(A)* moduļu kursa elementi, kas norādīti 3. papildinājuma E nodaļas 10. punkta a) apakšpunktā un 11. punktā;

3) *CPL(A)* prasmju pārbaudi saskaņā ar FCL.320. punktu.

b) Izdodot *CPL* saskaņā ar a) apakšpunktu, pretendentiem piemēro šādus nosacījumus:

1) viņi atbilst FCL.405.A punkta c) apakšpunkta prasībām, lai *IR(A)* tiesības tiktu attiecinātas arī uz vienpilota lidojumiem ar lidmašīnām;

2) viņiem ir tipa kvalifikācijas tiesības tikai otrā pilota tiesību izmantošanai. Minēto ierobežojumu atceļ, kad pretendenti *PIC* statusā nokārto attiecīgā tipa kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar 9. papildinājumu.";

22) FCL.405.A punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) *MPL* turētājiem pieteikumu iesniegšanas brīdī:

1) ir izdotas *PPL(A)* turētāja papildu tiesības, ar noteikumu, ka tās atbilst C apakšiedaļā noteiktajām *PPL(A)* prasībām;

2) *MPL* aizstāts ar *CPL(A)*, ar noteikumu, ka viņi atbilst FCL.325.A punktā noteiktajām prasībām.";

23) FCL.510.A punkta c) apakšpunktam pievieno šādu 3) punktu:

"3) saskaņā ar FCL.720.A punkta c) apakšpunktu izdotas ierobežotas tipa kvalifikācijas turētāji saņem ieskaitu par lidojuma laiku, kas pabeigts, izmantojot minētās tipa kvalifikācijas tiesības, ne vairāk kā 250 stundas.";

24) FCL.710. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Piloti apgūst apmācību par atšķirībām vai iepazīšanos, lai papildinātu savas tiesības ar citu klases vai tipa kvalifikācijas gaisa kuģa variantu vai – šā pielikuma FCL.710. punkta d) apakšpunkta 1) punkta gadījumā – saglabātu minētās tiesības. Klases vai tipa kvalifikācijas variantu gadījumā apmācība par atšķirībām vai iepazīšanās attiecīgā gadījumā ietver attiecīgos elementus, kas definēti datos par piemērotību ekspluatācijai, kuri sagatavoti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu). Attiecinot *SEP* lidmašīnas klases kvalifikācijas tiesības uz variantu ar cita tipa dzinēju, kas minēts šīs regulas 2. panta 8.c punktā, atšķirību mācības ietver mācības par lidojumu instruktoru un teorētisko zināšanu mācības, kas attiecībā uz minēto citu dzinēju tipu un ar to saistītajām gaisa kuģa sistēmām ietver vismaz šādus mācību priekšmetus:

1) vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem;

2) ekspluatācijas procedūras;

3) lidojuma tehniskais raksturojums un plānošana.";

b) c) un d) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"c) Neatkarīgi no b) apakšpunkta prasībām apmācību par atšķirībām šādiem gaisa kuģiem var vadīt atbilstīgi kvalificēts instruktors, ja citādi nav noteikts saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu) sagatavotajos datos par piemērotību ekspluatācijai:

1) lidmašīnas, kam vajadzīga klases kvalifikācija:

i) *TMG*;

ii) *SEP* lidmašīnas;

iii) *MEP* lidmašīnas;

iv) *SET* lidmašīnas, izņemot kompleksas vai augstas veiktspējas *SET* lidmašīnas;

2) viendzinēja helikopteri, kuru maksimālā pacelšanās masa nepārsniedz 3 175 kg.

d) Piloti, kuri pēc tiesību uz citu klases vai tipa kvalifikācijas variantu paplašināšanas saskaņā ar šo punktu iepriekšējo 2 gadu laikā nav veikuši lidojumu ar šo variantu, pirms tiesību izmantošanas šajā variantā tajā izpilda kādu no šiem:

1) tālākas atšķirību mācības saskaņā ar a) un b) apakšpunktu vai, attiecīgā gadījumā, c) apakšpunktu;

2) kvalifikācijas pārbaudi;

3) *SEP* klases kvalifikācijas varianta gadījumā ar 2. panta 8.c punktā minēta konkrēta tipa dzinēju – prasmju atsvaidzināšanas apmācība saskaņā ar FCL.740.A punkta b) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunkta C) punktu.";

c) iekļauj šādu da) apakšpunktu:

"da) Pielikuma FCL.710. punkta d) apakšpunktu nepiemēro *TMG* klases kvalifikācijas variantiem un *SEP* klases kvalifikācijas variantiem, kuriem ir tāda paša tipa dzinējs, uz ko norādīts šīs regulas 2. panta 8.c punktā.";

25) FCL.725. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Mācību kurss. Klases vai tipa kvalifikācijas pretendents apgūst mācību kursu, ko nodrošina *ATO*. Zemas veiktspējas *SEP* lidmašīnas klases kvalifikācijas, *TMG* klases kvalifikācijas vai šīs regulas VIII pielikuma (*DTO* daļa) DTO.GEN.110 punkta a) apakšpunkta 2) punkta c) apakšpunktā minētās viendzinēja helikopteru klases kvalifikācijas pretendents mācību kursu var apgūt *DTO*. Tipa kvalifikācijas mācību kursā ir attiecīgā tipa obligātie mācību elementi atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumā (21. daļā) noteiktajiem datiem par piemērotību ekspluatācijai.";

b) d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Vienpilota un daudzpilotu lidojumi ar vienpilota gaisa kuģiem – tipa kvalifikācija

1) Vienpilota gaisa kuģa tipa kvalifikācijas turētāju tiesībās ietilpst tiesības vadīt gaisa kuģi vienpilota lidojumos un daudzpilotu lidojumos. Tomēr šādi turētāji izmanto minētās tiesības konkrētam ekspluatācijas veidam tikai tad, ja atbilst visiem tālāk minētajiem nosacījumiem:

i) viņi ir sekmīgi pabeiguši mācību lidojumus attiecīgā veida lidojumiem ar attiecīgā tipa gaisa kuģi atbilstīgi šā pielikuma 9. papildinājumam, ja citādi nenosaka atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumam (21. daļai) noteiktie dati par piemērotību ekspluatācijai. Mācību lidojumus konkrētam ekspluatācijas veidam vai nu iekļauj sākotnējā tipa kvalifikācijas mācību kursā, ko nodrošina *ATO*, vai pēc tipa kvalifikācijas sākotnējās piešķiršanas pabeidz kā papildu apmācību kādā no šiem:

A) *ATO*;

B) organizācija, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikums (*Part-ORO*) un kura ir tiesīga nodrošināt šādu apmācību vai nu uz apstiprinājuma, vai – vienpilota helikopteru gadījumā – uz deklarācijas pamata;

ii) viņi ir nokārtojuši prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi:

A) vienpilota lidojumiem vienā no šiem veidiem:

1) vienpilota lidojumos;

2) daudzpilotu lidojumos ar papildu elementiem vienpilota lidojumiem, kā noteikts 9. papildinājumā;

B) daudzpilotu lidojumiem daudzpilotu lidojumos.

iii) papildus – daudzpilotu lidojumos ar vienpilota gaisa kuģiem:

A) atbilst prasībām, kas noteiktas:

1) attiecīgi FCL.720.A punkta b) apakšpunkta 4) punktā vai FCL.720.H punkta a) apakšpunkta 2) punktā;

2) FCL.720.A punkta b) apakšpunkta 5) punktā – vienpilota lidmašīnām – pirms mācību lidojumu sākšanas daudzpilotu lidojumu veikšanai saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunktu;

B) viņi izmanto savas tiesības tikai organizācijā, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikums (*Part-ORO*).

2) Ja pretendenti uz vienpilota gaisa kuģa tipa kvalifikācijas pirmreizēju izdošanu ir pabeiguši mācību lidojumu un prasmju pārbaudi tikai daudzpilotu lidojumos, tipa kvalifikāciju izdod ar ierobežojumu attiecībā uz daudzpilotu lidojumiem. Minēto ierobežojumu atceļ, kad pretendenti saskaņā ar 9. papildinājumu pabeidz papildu apmācību un kvalifikācijas pārbaudi, kas ietver vienpilota lidojumiem nepieciešamos elementus.

Visos citos gadījumos lidojuma veidu apliecībā nav atļauts norādīt.";

c) iekļauj šādu da) un db) apakšpunktu:

"da) Vienpilota un daudzpilotu lidojumi – lidmašīnas klases kvalifikācijas atzīmes

Vienpilota lidmašīnas klases kvalifikācijas turētāju tiesībās ietilpst tiesības vadīt lidmašīnu daudzpilotu lidojumos, ja turētāji:

1) atbilst prasībām, kas noteiktas:

i) FCL.720.A punkta b) apakšpunkta 4) punktā;

ii) FCL.720.A punkta b) apakšpunkta 5) punktā, pirms mācību lidojumu sākšanas daudzpilotu lidojumiem saskaņā ar FCL.725. punkta da) apakšpunkta 2) punktu;

2) ir pabeiguši mācību lidojumus un nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi daudzpilotu lidojumos attiecīgajā lidmašīnas klasē saskaņā ar 9. papildinājuma B iedaļas 5. punkta g) apakšpunktu organizācijā, kas norādīta FCL.725. punkta d) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunktā; un

3) izmanto savas tiesības tikai organizācijā, uz kuru attiecas Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikums (*Part-ORO*).

Apliecībā nav atļauts norādīt papildu tiesības daudzpilotu lidojumiem vienpilota lidmašīnas klasē.

db) Ja vienpilota gaisa kuģa klases vai tipa kvalifikācijas prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi veic kādā no tālāk minētajiem veidiem, pretendentu reģistrācijas žurnālā ieraksta un eksaminētājs paraksta tos ekspluatācijas veidus, kuros notiek šī prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude:

1) daudzpilotu lidojumi;

2) vienpilota un daudzpilotu lidojumi.";

26) FCL.740. punkta b) apakšpunkta 1) punkta ii) un iii) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"ii) *DTO* vai *ATO*, ja attiecīgā kvalifikācija, kurai beidzies derīguma termiņš, ir zemas veiktspējas *SEP* lidmašīnu klases kvalifikācija, *TMG* klases kvalifikācija vai VIII pielikuma DTO.GEN.110. punkta a) apakšpunkta 2) punkta c) apakšpunktā minētā viendzinēja helikopteru klases kvalifikācija;

iii) *DTO*, *ATO* vai instruktors, ja kvalifikācijas derīguma termiņš ir beidzies pirms ne vairāk kā trīs gadiem un kvalifikācija attiecās uz zemas veiktspējas *SEP* lidmašīnas klases kvalifikāciju vai *TMG* klases kvalifikāciju;";

27) FCL.720.A punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktā svītro abas daļas starp virsrakstiem "a) vienpilota lidmašīnas" un "1) vienpilota daudzdzineju lidmašinas";

b) b) apakšpunkta 5) punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) iepriekšējo 3 gadu laikā ir pabeiguši apmācību un pārbaudes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikuma (*Part-ORO*) ORO.FC.220. vai ORO.FC.230. punktu;"

c) c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) Neatkarīgi no FCL.720.A punkta b) apakšpunkta pretendentiem, kuri atbilst 9. papildinājuma B iedaļas 6. punkta i) apakšpunktam, daudzpilotu lidmašīnai piešķir tipa kvalifikāciju ar ierobežotām tiesībām, kas ļauj šādas kvalifikācijas turētājiem darboties kreisēšanas maiņas pilota statusā virs 200. lidojuma līmeņa, ja diviem citiem apkalpes locekļiem ir tipa kvalifikācija saskaņā ar FCL.720.A punkta b) apakšpunktu.

Lai ierobežojumu varētu atcelt, pretendenti izpilda visas tālāk minētās prasības:

1) viņus novērtē *ATO*, kas nosaka, kāda apmācība viņiem vajadzīga ierobežojuma atcelšanai;

2) uz 1) punktā noteiktā novērtējuma pamata viņi tajā *ATO* pabeidz apmācību, kas viņiem ļauj sasniegt drošai gaisa kuģa ekspluatācijai vajadzīgo kvalificētību;

3) pēc 2) punktā norādītās apmācības pabeigšanas viņi nokārto prasmju pārbaudi saskaņā ar 9. papildinājumu;

4) pēc 3) punktā noteiktās prasmju pārbaudes pabeigšanas viņi atbilst vienam no šiem nosacījumiem:

i) atbilst Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikuma (*Part-ORO*) ORO.FC.220. punkta e) apakšpunktam, ar noteikumu, ka izpilda šā pielikuma FCL.730.A punktā noteiktās pieredzes prasības;

ii) pabeidz mācību lidojumus gaisa kuģī, kuros ietilpst pacelšanās, nosēšanās un riņķošanas manevri.";

28) FCL.725.A punkta c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) vienpilota zemas veiktspējas sarežģītu lidmašīnu, vienpilota augstas veiktspējas sarežģītu lidmašīnu un daudzpilotu lidmašīnu mācību kursos ir *UPRT* teorētisko zināšanu apguve un mācību lidojumi, kas saistīti ar attiecīgās klases vai tipa specifiku. Mācību lidojumos var izmantot *FSTD* saskaņā ar 9. papildinājuma A iedaļas 18. punktu.";

29) FCL.730.A punkta a) apakšpunkta 1) un 2) punktu aizstāj ar šādiem:

"1) ja kursa laikā izmanto *FFS*, kas kvalificēts CG, C vai pagaidu C līmenim:

i) kreisēšanas fāzes maiņas pilotiem – 1 500 lidojumu stundas;

ii) visos pārējos gadījumos – 1 500 lidojumu stundas vai 250 maršruta sektori;

2) ja kursa laikā izmanto *FFS*, kas kvalificēts DG vai D līmenim:

i) kreisēšanas fāzes maiņas pilotiem – 750 lidojuma stundas;

ii) visos pārējos gadījumos – 500 lidojumu stundas vai 100 maršruta sektori.";

30) FCL.740.A punkta b) apakšpunktu groza šādi:

a) 1) punktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"*SEP* lidmašīnas klases kvalifikācija un *TMG* klases kvalifikācija. *SEP* lidmašīnas klases kvalifikācijas vai *TMG* klases kvalifikācijas derīguma termiņa pagarināšanai pretendenti:";

ii) ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) 12 mēnešu laikā pirms kvalifikācijas beigu datuma veic 12 lidojumu stundas attiecīgajā klasē, ieskaitot:

A) 6 stundas *PIC* statusā;

B) 12 pacelšanās un 12 nosēšanās;

C) prasmju atsvaidzināšanas mācības, kuru ilgums ir vismaz 1 stunda kopējā lidojuma laika un kuras apmierina lidojumu instruktora (*FI*) vai klases kvalifikācijas instruktora (*CRI*) prasības, kurš izvēlas tādus lidojumu uzdevumus, kas ļauj pretendentam atsvaidzināt māku droši ekspluatēt gaisa kuģi un piemērot parastas, nestandarta un avārijas procedūras. Pretendentus atbrīvo no šīm prasmju atsvaidzināšanas mācībām, ja viņi ar jebkuras klases vai tipa lidmašīnām ir nokārtojuši kādu no šiem:

1) klases vai tipa kvalifikācijas kvalifikācijas pārbaudi;

2) prasmju pārbaudi;

3) *EBT* praktisko novērtējumu;

4) kompetences novērtējumu.";

b) 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) Ja pretendentiem ir gan *SEP* lidmašīnas (sauszeme) klases kvalifikācija, gan *TMG* kvalifikācija, 1) punkta prasības var izpildīt kādā no šīm klasēm vai to apvienojumā, tādējādi nodrošinot abu kvalifikāciju derīguma pagarināšanu.";

c) 4) punktu aizstāj ar šādu:

"4) Ja pretendentiem ir gan *SEP* lidmašīnas (sauszemes) klases kvalifikācija, gan *SEP* lidmašīnas (jūras) kvalifikācija, 1) punkta ii) apakšpunkta prasības var izpildīt kādā no šīm klasēm vai to apvienojumā un panākt šo prasību izpildi abās kvalifikācijās. Katrā klasē ir jāpabeidz vismaz 1 stunda prasītā *PIC* laika un 6 pacelšanās un nosēšanās no prasītajām 12.";

31) FCL.745.A punkta a) apakšpunkta 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) 3 mācību lidojumu stundas ar lidmašīnu lidojumu instruktoru (*FI(A)*), kurš ir kvalificēts saskaņā ar FCL.915. punkta e) apakšpunktu, un tās ietver augstākā līmeņa *UPRT* nodarbības lidmašīnā, kas ir piemērota šim mācību uzdevumam. Šajās 3 stundās neieskaita lidojuma laiku, kas neietver padziļinātu *UPRT*, bet ko izmanto, lai dotos uz *UPRT* mācību zonu vai atgrieztos tajā.";

32) FCL.740.H punktu aizstāj ar šādu:

"FCL.740.H Tipa kvalifikācijas derīguma pagarināšana – helikopteri

a) Derīguma pagarināšana. Lai varētu pagarināt helikopteru tipa kvalifikācijas derīgumu, pretendenti attiecīgi izpilda vienu no šiem nosacījumiem:

1) veic šādas darbības:

i) tipa kvalifikācijas derīguma termiņa laikā veic vismaz 2 stundas attiecīgā tipa helikoptera pilota statusā;

ii) trīs mēnešu laikā tieši pirms tipa kvalifikācijas derīguma termiņa beigām nokārto kvalifikācijas pārbaudi:

A) ko veic saskaņā ar 9. papildinājumu ar attiecīgā tipa helikopteru vai *FSTD*, kas atbilst minētajam tipam;

B) kuras ilgumu var ieskaitīt i) apakšpunktā norādītajā lidojuma laikā;

2) attiecībā uz tipa kvalifikāciju viendzinēja helikopteriem, kuru maksimālā pacelšanās masa nepārsniedz 3 175 kg, atbilst vienam no šiem nosacījumiem:

i) atbilst a) apakšpunkta 1) punktam;

ii) attiecīgā tipa helikopteros izpilda abus šos elementus:

A) tipa kvalifikācijas derīguma termiņa laikā – vismaz 6 stundas *PIC* statusā;

B) 3 mēnešu laikā tieši pirms kvalifikācijas derīguma termiņa beigām – prasmju atsvaidzināšanas mācības, kuru ilgums ir vismaz 1 stunda no kopējā lidojuma laika kopā ar instruktoru, kas izvēlas uzdevumus, kuri pretendentam ļauj atsvaidzināt māku droši ekspluatēt gaisa kuģi un piemērot parastas, nestandarta un avārijas procedūras. Pretendenti var izvēlēties pabeigt prasmju atsvaidzināšanas apmācību gaisa kuģī vai *FSTD*, kas atbilst attiecīgajam tipam, vai abu veidu apvienojumā.

b) Ja pretendentiem ir vairāk nekā viena *SEP* helikopteru tipa kvalifikācija, tie var panākt visu attiecīgo tipa kvalifikāciju derīguma pagarināšanu, nokārtojot kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu vai pabeidzot prasmju atsvaidzināšanas apmācību saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta B) punktu tikai vienā no attiecīgajiem tipiem, ar noteikumu, ka derīguma termiņā ir veikuši kādu no šiem lidojumu laikiem *PIC* statusā katrā no pārējiem attiecīgajiem tipiem:

1) ja viņi ir nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu – vismaz 2 stundas;

2) ja viņi ir pabeiguši prasmju atsvaidzināšanas apmācību saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta B) punktu – vismaz 6 stundas.

Prasmju atsvaidzināšanas mācību kvalifikācijas pārbaudi attiecīgi katru reizi kārto ar cita tipa helikopteru. Jaunais derīguma termiņš visām tipa kvalifikācijām, kas pagarināts saskaņā ar šo apakšpunktu, sākas kopā ar tā tipa kvalifikācijas derīguma termiņu, kuram tiek veikta kvalifikācijas pārbaude vai prasmju atsvaidzināšanas mācības.

c) Ja pretendentiem ir vairāk nekā viena tipa kvalifikācija *SET* helikopteriem ar maksimālo sertificēto pacelšanās masu līdz 3 175 kg, tie var panākt visu attiecīgo tipa kvalifikāciju derīguma pagarināšanu, nokārtojot kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu vai pabeidzot prasmju atsvaidzināšanas mācības saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta B) punktu tikai vienā no attiecīgajiem tipiem, kas tiem ir, ar noteikumu, ka viņi ir veikuši visu turpmāk minēto:

1) 300 lidojumu stundas ar helikopteriem *PIC* statusā;

2) 15 lidojumu stundas ar katra attiecīgā tipa helikopteriem;

3) kādu no tālāk minētajiem lidojumu laikiem *PIC* statusā ar katru no pārējiem attiecīgajiem tipiem derīguma termiņā:

i) ja viņi ir nokārtojuši kvalifikācijas pārbaudi saskaņā ar a) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu – vismaz 2 stundas;

ii) ja viņi ir pabeiguši prasmju atsvaidzināšanas apmācību saskaņā ar a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunkta B) punktu – vismaz 6 stundas.

Kvalifikācijas pārbaudi katru reizi kārto ar cita tipa helikopteru. Jaunais derīguma termiņš visām tipa kvalifikācijām, kas pagarināts saskaņā ar šo apakšpunktu, sākas kopā ar tā tipa kvalifikācijas derīguma termiņu, kuram ir pabeigta kvalifikācijas pārbaude vai prasmju atsvaidzināšanas apmācība.

d) Pretendenti, kuri sekmīgi nokārto prasmju pārbaudi papildu tipa kvalifikācijas saņemšanai vai kvalifikācijas pārbaudi tipa kvalifikācijas atjaunošanai, no jauna apstiprina attiecīgās tipa kvalifikācijas, kas jau ir kopīgajās grupās, kā norādīts b) un c) apakšpunktā.

Jaunais derīguma termiņš katrai tipa kvalifikācijai, kuras derīguma termiņš ir pagarināts saskaņā ar šo punktu, sākas kopā ar tā tipa kvalifikācijas derīguma termiņu, kuram ir pabeigta prasmju pārbaude vai kvalifikācijas pārbaude.

e) *IR(H)* derīguma pagarināšanu var apvienot ar tipa kvalifikācijas pārbaudi.

f) Pretendenti, kuri līdz tipa kvalifikācijas derīguma beigu datumam nenokārto visas kvalifikācijas pārbaudes iedaļas, neizmanto šīs kvalifikācijas tiesības līdz brīdim, kad kvalifikācijas pārbaude ir nokārtota. Šā punkta b) un c) apakšpunkta gadījumā pretendenti neizmanto savas tiesības nevienā no tipiem.";

33) FCL.810. punkta a) apakšpunkta 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) Ja pretendentiem ir gan *SEP* lidmašīnas (sauszemes) klases kvalifikācija, gan *TMG* kvalifikācija, viņi var atbilst 1) punkta prasībām vienā no klasēm vai abās klasēs.";

34) FCL.815. punktu groza šādi:

a) d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Lai varētu izmantot kalnu lidojumu kvalifikācijas tiesības, kvalifikācijas turētājs pēdējo 2 gadu laikā ir izpildījis kādu no šādiem nosacījumiem:

1) veicis vismaz sešas nosēšanās uz virsmas, kam vajadzīga kalnu lidojumu kvalifikācija;

2) nokārtojis kvalifikācijas pārbaudi, kas atbilst c) apakšpunkta prasībām. Kvalifikācijas pārbaudes pabeigšanu ieraksta pilota reģistrācijas žurnālā un paraksta atbildīgais eksaminētājs.";

b) e) un f) apakšpunktu svītro.

35) FCL.820.b punktu groza šādi:

a) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Pārbaudes lidojumu kvalifikācijas prasība, ko nosaka a) apakšpunkts, attiecas tikai uz pārbaudes lidojumiem, ko veic ar:";

b) 2) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) CS-23 standartu vai līdzvērtīgām lidojumderīguma normām, izņemot lidmašīnas, kuru maksimālā pacelšanās masa nepārsniedz 2 000 kg.";

36) FCL.835. punkta a) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) *BIR* turētājam ir tiesības veikt lidojumus saskaņā ar *IFR* ar vienpilota lidmašīnām, kurām ir klases kvalifikācija, izņemot:

i) augstas veiktspējas lidmašīnas;

ii) lidmašīnas variantus, ja dati par piemērotību ekspluatācijai nosaka, ka ir vajadzīgs *IR*.";

37) FCL.915. punkta b) apakšpunktu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"Papildu prasības instruktoriem, kuri vada mācību lidojumus ar gaisa kuģi.";

b) 3) punkta ii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) nokārtota kompetences pārbaude attiecīgajā gaisa kuģu klases vai tipa instruktora kategorijā;";

c) 4) punktu aizstāj ar šādu:

"4) ir tiesības šādos mācību lidojumos veikt *PIC* funkcijas; un";

d) pievieno šādu 5) punktu:

"5) nodrošinot mācību lidojumus ar *SEP* lidmašīnas klases variantu ar šīs regulas 2. panta 8.c punktā minēto noteikta tipa dzinēju, ir izpildījuši vienu no šiem nosacījumiem:

i) veiktas vismaz 5 lidojumu stundas pilota statusā ar šo variantu;

ii) nokārtota kompetences pārbaude attiecīgajā tipa instruktoru kategorijā.";

38) FCL.930. punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) Instruktora sertifikāta pretendents ir apguvis teorētisko mācību un mācību lidojumu kursu, ko nodrošina *ATO*.";

39) FCL.945. punktu aizstāj ar šādu:

"FCL.945. Instruktoru pienākumi

Pēc mācību lidojuma pabeigšanas *SEP* lidmašīnas vai *TMG* klases kvalifikācijas derīguma pagarināšanai saskaņā ar FCL.740.A punkta b) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktu vai viendzinēja helikoptera tipa kvalifikācijas derīguma pagarināšanai saskaņā ar FCL.740.H punkta a apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktu, un tikai tad, ja ir izpildīti visi pārējie FCL.740.A punkta b) apakšpunkta 1) punkta ii) apakšpunktā vai FCL.740. punkta a) apakšpunkta 2) punkta ii) apakšpunktā noteiktie derīguma pagarināšanas kritēriji, instruktors attiecīgā gadījumā vizē pretendenta apliecību ar jauno kvalifikācijas derīguma termiņu, ja par pretendenta apliecību atbildīgā kompetentā iestāde tā ir īpaši atļāvusi.";

40) FCL.915.FI punkta b) apakšpunktu groza šādi:

a) 2) punktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"tiem ir vismaz *PPL(A)* vai *MPL* ar papildu *PPL* tiesībām saskaņā ar FCL.405.A punkta b) apakšpunkta 1) punktu, viņi ir izpildījuši šādus nosacījumus:";

ii) i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) izņemot gadījumus, kad *FI(A)* nodrošina apmācību vienīgi *LAPL(A)*, nokārto *CPL* teorētisko eksāmenu, kuru var kārtot, nepabeidzot *CPL* teorētisko mācību kursu, un kurš tādā gadījumā nav derīgs nevienam no šiem:

A) *CPL* izdošanai;

B) ieskaitu saņemšanai par *CPL* teorētiskajām zināšanām saskaņā ar FCL.035. punktu un 1. papildinājumu;";

b) 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) ir pabeiguši vismaz 30 stundas ar tādas klases vai tipa lidmašīnu, ko izmanto *FI(A)* mācību kursā, no kurām vismaz 5 stundas ir pabeigtas 6 mēnešu laikā pirms pirmslidojuma pārbaudes, kā noteikts FCL.930.FI punkta a) apakšpunktā;";

41) FCL.930.FI punkta a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) *FI* sertifikāta pretendenti ir kādā *ATO* nokārtojuši īpašu pirmsiestāšanās lidojuma novērtēšanu, ko saskaņā ar FCL.905.FI punkta j) apakšpunktu vada kvalificēts FI, 6 mēnešu laikā pirms kursa sākšanas, lai novērtētu viņu spēju apgūt šo kursu. Pirmsiestāšanās novērtēšanas lidojuma pamatā ir klases un tipa kvalifikācijas prasmju pārbaude, ko nosaka 9. papildinājums.";

42) FCL.940.FI punktu groza šādi:

a) a) apakšpunkta 1) punkta iii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) viņi ir apguvuši *ATO* vai kompetentās iestādes nodrošinātas instruktora prasmju atsvaidzināšanas mācības *FI* statusā;";

b) b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) *Derīguma termiņa atjaunošana*

Ja *FI* sertifikāta derīguma termiņš ir beidzies, pretendenti 12 mēnešu laikā pirms atjaunošanas pieteikuma iesniegšanas dienas pabeidz instruktora prasmju atsvaidzināšanas apmācību *FI* statusā *ATO* vai kompetentajā iestādē un pabeidz kompetences pārbaudi saskaņā ar FCL.935. punktu.";

43) FCL.905.TRI punkta a) apakšpunkta 2) punkta iii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"ii) tas ir vadījis attiecīgās *TRI* mācību kursa daļas mācību lidojumu programmu saskaņā ar FCL.930.TRI punkta ab) apakšpunkta 3) punktu, *ATO* mācību kursu vadītājam apstiprinot mācību vadīšanu atbilstīgā līmenī;";

44) FCL.910.TRI punktu groza šādi:

a) a) apakšpunkta 1) un 2) punktu aizstāj ar šādiem:

"1) *LIFUS*, ja *TRI* mācību kursā ir bijušas iekļautas attiecīgās mācības, kas paredzētas FCL.930.TRI punkta ab) apakšpunkta 4) punktā;

2) nosēšanās mācības, ja *TRI* mācību kursā ir bijušas iekļautas attiecīgās mācības, kas paredzētas FCL.930.TRI punkta ab) apakšpunkta 4) punktā; vai";

b) b) apakšpunktā daļu aiz 3) punkta aizstāj ar šādu:

"*TRI* tiesības attiecina arī uz citiem variantiem, ja tie atbilst FCL.710. punktam minētajos citos variantos un attiecīgā gadījumā elementiem, kas attiecībā uz minētajiem variantiem noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu) sagatavotajos datos par piemērotību ekspluatācijai.";

c) c) apakšpunkta 1) punktā daļu aiz iii) apakšpunkta aizstāj ar šādu:

"*TRI* tiesības attiecina arī uz citiem variantiem, ja tie atbilst FCL.710. punktam minētajos citos variantos un attiecīgā gadījumā elementiem, kas attiecībā uz minētajiem variantiem noteikti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu) sagatavotajos datos par piemērotību ekspluatācijai.";

45) FCL.930.TRI punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) *TRI* mācību kursu rīko:

1) *MPA* gadījumā – *FFS* vai *FSTD* un *FFS* apvienojumā;

2) SPA un helikopteru tipa kvalifikācijas gadījumā kādā no šiem:

i) pieejams un piekļūstams *FFS* vai šādu *FFS* un *FSTD* apvienojums;

ii) ja *FFS* nav pieejams vai tam nevar piekļūt, tad *FSTD* apvienojumā ar gaisa kuģi;

iii) ja neviens *FSTD* nav pieejams vai tiem nevar piekļūt, tad gaisa kuģī.";

b) iekļauj šādu aa) un ab) apakšpunktu:

"aa) Atkāpjoties no a) apakšpunkta, *TRI* mācību kursu:

1) attiecībā uz nekompleksiem helikopteriem var veikt *FSTD* un gaisa kuģa apvienojumā pat tad, ja *FFS* ir pieejams un tam var piekļūt;

2) gaisa kuģiem, kas minēti 9. papildinājuma A iedaļas 1.e punktā, var veikt saskaņā ar FCL.930.TRI punkta a) apakšpunkta 2) punkta i), ii) vai iii) apakšpunktu neatkarīgi no *FFS* vai *FSTD* pieejamības un piekļūstamības.

ab) *TRI* mācību kursā ir:

1) 25 stundas mācīšanas un mācīšanās;

2) tehniskās mācības 10 stundu apjomā, tostarp tehnisko zināšanu atjaunošana, mācību stundu materiālu sagatavošana un mācīšanas prasmju attīstīšana darbam klasē vai ar trenažieriem;

3) 5 mācību lidojumu stundas ar attiecīgo gaisa kuģi vai šim gaisa kuģim atbilstīgu *FSTD*, ja izmanto vienpilota gaisa kuģi, vai 10 mācību lidojumu stundas ar daudzpilotu gaisa kuģi vai šim gaisa kuģim atbilstīgu *FSTD*;

4) ja tiek prasītas *LIFUS* vai pacelšanās un nosēšanās mācību vadīšanas tiesības, attiecīgā gadījumā šādas mācības:

i) ar *FSTD* un saistībā ar attiecīgajām tiesībām – īpašu papildu apmācību, kas pacelšanās un nosēšanās mācību tiesību gadījumā ietver ar gaisa kuģi saistītu avārijas procedūru apmācību;

ii) īpašās apmācības nostiprināšana saskaņā ar 4) punkta i) apakšpunktu, ja pretendents gaisa kuģī nodrošina attiecīgi *LIFUS* vai pacelšanās un nosēšanās apmācību *TRI* uzraudzībā, ko šim nolūkam izraugās *ATO*.";

46) FCL.905.CRI punkta a) apakšpunkta 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) vilkšanas vai akrobātisko lidojumu kvalifikācijai attiecīgajā lidmašīnu kategorijā, ja *CRI* ir attiecīgā kvalifikācija un tas atbilstoši FCL.905.FI punkta j) apakšpunktam kvalificētam *FI* ir uzrādījis spēju vadīt šīs kvalifikācijas mācības;";

47) FCL.905.IRI punkta b) apakšpunkta 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) Ja *IRI* jau ir kvalificēts vadīt mācības *ATP(A)* vai *CPL(A)/IR* integrētajā mācību kursā, FCL.905.IRI punkta b) apakšpunkta 2) punkta prasības var aizstāt ar FCL.905.FI punkta k) apakšpunkta 3) punktā noteiktā mācību kursa apguvi."

48) FCL.930.IRI punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) Mācību lidojumus saskaņā ar FCL.905.FI punkta j) apakšpunktu vada kvalificēts *FI*.";

49) FCL.910.SFI punktā otrās daļas ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Ja datos par piemērotību ekspluatācijai, kas sagatavoti saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 748/2012 I pielikumu (21. daļu), nav noteikts citādi, lai *SFI* tiesības attiecinātu arī uz citām *FSTD*, kas pārstāv citus tās pašas kategorijas gaisa kuģu tipus, *SFI* ir:";

50) FCL.930.SFI punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) *SFI* sertifikāta pretendentam, kuram:

1) ir attiecīgā tipa *TRI* sertifikāts, pilnībā ieskaita a) apakšpunkta prasību izpildi;

2) ir vai ir bijis instruktora sertifikāts, pilnībā ieskaita a) apakšpunkta 3) punkta prasību izpildi.";

51) 1. papildinājumu groza šādi:

a) 1.3. un 1.4. punktu aizstāj ar šādiem:

"1.3. *LAPL* turētājam, kas piesakās uz *PPL* tajā pašā gaisa kuģu kategorijā, pilnā apjomā ieskaita teorētisko mācību un eksāmenu prasību izpildi. Šis kredīts attiecas arī uz *PPL* pretendentiem, kuri jau ir sekmīgi nokārtojuši *LAPL* teorētisko zināšanu eksāmenu tajā pašā gaisa kuģu kategorijā, ja vien tas ir FCL.025. punkta c) apakšpunktā noteiktajā derīguma termiņā.

1.4. Atkāpjoties no 1.2. punkta, atbilstīgi Īstenošanas regulas (ES) 2018/1976 III pielikumam (*Part-SFCL*) izdotas *SPL* ar tiesībām vadīt *TMG* turētājs, kas piesakās uz *LAPL(A)*, uzrāda atbilstīgas teorētiskās zināšanas par *SEP* lidmašīnas (sauszemes) klasi saskaņā ar FCL.135.A punkta a) apakšpunkta 2) punktu.";

b) 2.2. punktu aizstāj ar šādu:

"2.2. Pretendenti nokārto teorētiskos eksāmenus, kā noteikts šajā pielikumā (*Part-FCL*), šādos mācību priekšmetos attiecīgajā gaisa kuģu kategorijā:

021 – vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem: gaisa kuģa korpuss un sistēmas, elektronika, spēka iekārta un avārijas situācijās lietojamās iekārtas;

022 – vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem: instrumenti;

032/034 – attiecīgi lidmašīnu vai helikopteru veiktspēja;

070 – ekspluatācijas procedūras;

081/082 – Lidmašīnu vai, attiecīgi, helikopteru lidojumu principi.";

c) 2.4. punktu aizstāj ar šādu:

"2.4. *CPL* pretendentiem, kuri nokārtojuši attiecīgos tādas pašas gaisa kuģu kategorijas *IR* teorētisko zināšanu eksāmenus, ieskaita teorētisko zināšanu prasību izpildi mācību priekšmetā "Sakari".";

d) 3.2. punktu aizstāj ar šādu:

"3.2. Pretendenti nokārto teorētiskos eksāmenus, kā noteikts šajā pielikumā (*Part-FCL*), šādos mācību priekšmetos attiecīgajā gaisa kuģu kategorijā:

021 – vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem: gaisa kuģa korpuss un sistēmas, elektronika, spēka iekārta un avārijas situācijās lietojamās iekārtas;

022 – vispārīgas zināšanas par gaisa kuģiem: instrumenti;

032/034 – attiecīgi lidmašīnu vai helikopteru veiktspēja;

070 – ekspluatācijas procedūras;

081/082 – attiecīgi lidmašīnu vai helikopteru veiktspēja";

52) 4. papildinājuma B iedaļas 5. punktu groza šādi:

a) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"2. iedaļas c) apakšpunktu un e) apakšpunkta iv) punktu, 3. iedaļas g) apakšpunktu un visu 5. un 6. iedaļu var veikt ar *FNPT II* vai *FFS*. Eksaminētājs var nolemt nepildīt 6. iedaļas d) apakšpunktu.";

b) tabulu groza šādi:

i) 3. iedaļu groza šādi:

— g) rindu aizstāj ar šādu:

"g	Atrašanās vietas noteikšana, pozicionēšana (*NDB*, *VOR* vai vietas noteikšana starp maršruta punktiem), tehnisko līdzekļu identificēšana (instrumentāls lidojums)";

— pievieno šādu h) rindu:

"h	Lidojuma maršruta maiņas plāna īstenošana, lidojot uz citu lidlauku (vizuāls lidojums)";

ii) 6. iedaļas d) rindu aizstāj ar šādu:

"d	Dzinēja izslēgšana un iedarbināšana no jauna (ja to izvēlas eksaminētājs)";

53) 8. papildinājumu groza šādi:

a) nosaukumu aizstāj ar šādu:

"*8. papildinājums*

Klases vai tipa kvalifikācijas pārbaudes vai *EBT* praktiskās novērtēšanas *IR* daļas savstarpēja akreditācija";

b) A iedaļas tabulas pirmo un otro rindu aizstāj ar šādām:

"Ja tiek kārtota prasmju pārbaude, kvalifikācijas pārbaude vai *EBT* praktiskā novērtēšana, ieskaitot *IR*, un turētājiem ir derīga:	Prasību izpildes ieskaitīšana ir spēkā kvalifikācijas pārbaudes *IR* daļā attiecībā uz:
MPA tipa kvalifikācija; vienpilota augstas veiktspējas sarežģītu lidmašīnu tipa kvalifikācija	*SE* klases kvalifikāciju* un *SE* tipa kvalifikāciju*, un *SP ME* klases vai tipa kvalifikāciju, izņemot augstas veiktspējas sarežģītu lidmašīnu tipa kvalifikāciju; ieskaita tikai 9. papildinājuma B daļas 5. punkta kvalifikācijas pārbaudes 3.B iedaļas prasību izpildi*";

54) 9. papildinājumu groza šādi:

a) virsrakstu aizstāj ar šādu:

"*9. papildinājums*

Apmācība, prasmju pārbaude un kvalifikācijas pārbaude *MPL* un *ATPL*, tipa un klases kvalifikācijai un kvalifikācijas pārbaudes *BIR* un *IR* vajadzībām";

b) A iedaļu groza šādi:

1) 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1. Prasmju pārbaudes pretendenti ir apguvuši tādas pašas klases vai tipa gaisa kuģa mācības, kādu izmanto prasmju pārbaudē.";

2) iekļauj šādu 1.a–1.f punktu:

"1.a Apmācību ar *FFS* saskaņā ar šīs iedaļas 1.b un 1.c punktu papildina ar pacelšanās un nosēšanās apmācību vienpilota gaisa kuģī, ko ekspluatē attiecīgi vienpilota vai daudzpilotu lidojumos, vai daudzpilotu gaisa kuģī saskaņā ar šīs iedaļas 17. punktu, izņemot gadījumus, kad apmācība ir pabeigta saskaņā ar FCL.730.A punktu vai tā ir apmācība kreisēšanas maiņas pilotiem saskaņā ar šā papildinājuma B iedaļas 6. punkta i) apakšpunktu.

1.b Mācības MPA un PL tipa kvalifikācijai veic ar *FFS* vai *FSTD* apvienojumā ar *FFS*. Prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi attiecībā uz *MPA* un *PL* tipa kvalifikācijām un *ATPL* un *MPL* izdošanai veic ar *FFS*, ja tāds ir pieejams.

1.c Apmācību, prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi attiecībā uz klases vai tipa kvalifikāciju *SPA* un helikopteriem veic kādā no turpmāk minētajiem:

a) pieejams un piekļūstams *FFS* vai šādu *FFS* un *FSTD* apvienojums;

b) ja *FFS* nav pieejams vai piekļūstams, tad *FSTD* apvienojumā ar gaisa kuģi;

c) ja neviens *FSTD* nav pieejams vai piekļūstams, gaisa kuģī.

1.d Atkāpjoties no 1.c punkta, apmācību, prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi attiecībā uz klases vai tipa kvalifikāciju nekompleksiem *SPA* un nekompleksiem helikopteriem var veikt *FSTD* un gaisa kuģa apvienojumā pat tad, ja *FFS* ir pieejams un tam var piekļūt.

1.e Atkāpjoties no 1.c punkta, apmācību, prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi var veikt saskaņā ar 1.c punkta a), b) vai c) apakšpunktu neatkarīgi no *FFS* vai *FSTD* pieejamības un piekļūstamības:

a) nekompleksas zemas veiktspējas vienpilota lidmašīnas;

b) *TMG*;

c) nesarežģītiem helikopteriem, kuru maksimālā sertificētā sēdekļu konfigurācija nepārsniedz piecas sēdvietas.

1.f Ja mācību vai pārbaužu laikā izmanto *FSTD*, izmantotā *FSTD* piemērotību pārbauda saskaņā ar piemērojamo funkcionālo un subjektīvo pārbaužu tabulu un piemērojamo *FSTD* apstiprināšanas pārbaužu tabulu, kas ietverta izmantotajai iekārtai piemērojamajā primārajā atsauces dokumentā. Ņem vērā visus aizliegumus vai ierobežojumus, kas norādīti iekārtas kvalifikācijas sertifikātā.";

3) 13. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"ĪPAŠAS PRASĪBAS APMĀCĪBAI, PRASMJU PĀRBAUDEI UN KVALIFIKĀCIJAS PĀRBAUDEI, LAI IEGŪTU DAUDZPILOTU GAISA KUĢA TIPA KVALIFIKĀCIJAS, VIENPILOTA GAISA KUĢA TIPA KVALIFIKĀCIJAS, VEICOT DAUDZPILOTU LIDOJUMUS, *MPL* UN *ATPL*";

4) 17. punktu groza šādi:

i) pirmo daļu aizstāj ar šādu:

"Ja tipa kvalifikācijas mācību kursā ir ietvertas mazāk nekā 2 mācību lidojumu stundas gaisa kuģī, pretendenti pirms vai pēc prasmju pārbaudes apgūst mācību lidojumus ar gaisa kuģi.";

ii) otrajā daļā ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Šādi apstiprinātie mācību lidojumi ietver pacelšanās un nosēšanās manevrus, un tos veic kvalificēts instruktors, par ko atbild:";

c) B iedaļu groza šādi:

1) 5. punktu groza šādi:

i) g), h), i) un j) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"g) Lai izmantotu klases vai tipa kvalifikācijas tiesības daudzpilotu lidojumos saskaņā ar FCL.725. punkta d) vai da) apakšpunktu, piloti, kuri jau ir tiesīgi ekspluatēt attiecīgās klases vai tipa lidmašīnu vienpilota lidojumos, izpilda šādus nosacījumus:

1) pabeidz izlīdzināšanas mācību kursu, kurā ietverti manevri un procedūras, ieskaitot MCC, kā arī 7. iedaļas uzdevumi, izmantojot briesmu un kļūdu pārvaldību (*TEM*), *CRM* un cilvēkfaktorus organizācijā, kas noteikti FCL.725. punkta d) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunktā;

2) nokārto daudzpilotu lidojumu kvalifikācijas pārbaudi.

h) Lai izmantotu tipa kvalifikācijas tiesības vienpilota lidojumos saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunktu, pilotus, kuri jau ir tiesīgi ekspluatēt attiecīgā tipa lidmašīnu daudzpilotu lidojumos, apmāca FCL.725. punkta d) apakšpunkta 1) punkta i) apakšpunktā noteiktajā organizācijā un viņiem pārbauda šādus papildu manevrus un procedūras vienpilota lidojumos:

i) *SE* lidmašīnu gadījumā 3.B iedaļas 1.6., 4.5., 4.6. un 5.2. punkta pārbaudes un attiecīgā gadījumā vienu pieeju;

ii) *ME* lidmašīnu gadījumā 6. iedaļas 1.6. punkta pārbaudes un attiecīgā gadījumā vienu 3.B iedaļas pieeju.

i) Piloti, kuri ir tiesīgi izmantot klases vai tipa kvalifikācijas tiesības gan vienpilota, gan daudzpilotu lidojumos saskaņā ar g) un h) apakšpunktu, var saglabāt abu veidu lidošanas tiesības, izpildot kādu no šiem nosacījumiem:

i) divas kvalifikācijas pārbaudes – viena vienpilota lidojumos un otra daudzpilotu lidojumos;

ii) kvalifikācijas pārbaudi daudzpilotu lidojumos papildus uzdevumiem, uz kuriem norādīts h) apakšpunkta i) vai attiecīgi ii) punktā, vienpilota lidojumos.

Kvalifikācijas pārbaudēs klases kvalifikācijas derīguma pagarināšanai vai atjaunošanai vienmēr ietver uzdevumus, uz kuriem norādīts attiecīgi h) apakšpunkta i) vai ii) punktā, vienpilota lidojumos.

j) Lai varētu atcelt ierobežojumu daudzpilotu lidojumiem no vienpilota lidmašīnas tipa kvalifikācijas saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunkta 2) punktu, piloti ievēro h) apakšpunktu.";

ii) l) apakšpunkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām:

"Lai iegūtu vai saglabātu *PBN* tiesības, viena nolaišanās jāveic kā *RNP APCH*. Ja *RNP APCH* nav praktiski īstenojama, to veic atbilstoši aprīkotā *FSTD*.

Atkāpjoties no pirmās daļas, gadījumos, kad kvalifikācijas pārbaudi *PBN* tiesību derīguma pagarināšanai veic ar gaisa kuģi vai minētā gaisa kuģa *FSTD*, kas nav aprīkoti *RNP APCH* manevriem, kvalifikācijas pārbaudē var neietvert *RNP APCH* uzdevumus. Tādos gadījumos pilota *PBN* tiesības neietver *RNP APCH*. Ierobežojumu atceļ, ja pilots ir nokārtojis kvalifikācijas pārbaudi, ieskaitot *RNP APCH* uzdevumu par attiecīgo klasi vai tipu.";

2) 6. punktu groza šādi:

i) h) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"h) Lai atceltu ierobežojumu daudzpilotu lidojumiem saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunkta 2) punktu no vienpilota augstas veiktspējas sarežģītas lidmašīnas tipa kvalifikācijas, piloti vienpilota lidojumā veic 2.5., 3.8.3.4., 4.4., 5.5. punktā minētos manevrus/procedūras un vismaz vienu 3.4. iedaļā paredzēto manevru/procedūru.";

ii) i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) Ierobežotas tipa kvalifikācijas pretendenti un turētāji, kas izdota saskaņā ar FCL.720.A punkta c) apakšpunktu, pabeidz apmācību, prasmju pārbaudes un kvalifikācijas pārbaudes saskaņā ar šo papildinājumu. Tomēr, ja viņi neveic prasmju pārbaudi saskaņā ar FCL.720.A punkta c) apakšpunkta 3) punktu, viņi prasmju pārbaudes vai kvalifikācijas pārbaudes laikā veic vismaz nosēšanās manevrus pilota uzraudzībā, bet viņiem nav jāveic:

i) pacelšanās manevri;

ii) nolaišanās manevri pilota statusā.";

iii) j) apakšpunkta pirmo un otro daļu aizstāj ar šādām:

"Lai iegūtu vai saglabātu *PBN* tiesības, viena nolaišanās jāveic kā *RNP APCH*. Ja *RNP APCH* nav praktiski īstenojama, to veic atbilstoši aprīkotā *FSTD*.

Atkāpjoties no pirmās daļas, gadījumos, kad kvalifikācijas pārbaudi *PBN* tiesību derīguma pagarināšanai veic ar gaisa kuģi vai minētā gaisa kuģa *FSTD*, kas nav aprīkoti *RNP APCH* manevriem, kvalifikācijas pārbaudē var neietvert *RNP APCH* uzdevumus. Šādos gadījumos pilota *PBN* tiesības neietver *RNP APCH*. Ierobežojumu atceļ, ja pilots ir nokārtojis kvalifikācijas pārbaudi, ieskaitot *RNP APCH* uzdevumu attiecīgajā klasē vai tipā.";

d) C iedaļu groza šādi:

1) tabulu aiz 12. punkta groza šādi:

i) rindu par 2.6.1. uzdevumu aizstāj ar šādu:

"2.6.1.	attiecībā uz viendzinēja helikopteriem (*SEH*): — nosēšanās ar autorotāciju; vai — jaudas atgūšana, ar nosacījumu, ka pretendenti iepriekšējā gadā ir pabeiguši apmācību, kur bijusi nosēšanās ar autorotāciju, un instruktors apmācību ir reģistrējis un parakstījies pretendentu žurnālā. attiecībā uz daudzdzinēju helikopteriem (*MEH*): jaudas atgūšana.	P	——>		M";	

ii) rindas par 5.4.1. un 5.4.2. uzdevumu aizstāj ar šādām:

"5.4.1.	Manuāli, bez lidojuma pilotāžas komandierīces. Piezīme. *RNP APCH* procedūrās saskaņā ar *AFM* var būt nepieciešams izmantot autopilotu vai lidojuma pilotāžas komandierīci. Manuālas lidošanas procedūru izvēlas, ņemot vērā tādus ierobežojumus (piemēram, tāda *AFM* ierobežojuma gadījumā attiecībā uz 5.4.1. izvēlas *ILS*).	P*	——>*		M* (ja vien nav pabeigts 5.4.2. uzdevums)	

5.4.2.	Manuāli, ar lidojuma pilotāžas komandierīci	P*	——>*		M* (ja vien nav pabeigts 5.4.1. uzdevums)";	

2) 13. punktu aizstāj ar šādu:

"13. Lai izmantotu tipa kvalifikācijas dotās tiesības saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunktu, vienpilota helikoptera tipa kvalifikācijas izdošanas, pagarināšanas vai atjaunošanas pretendenti:

a) attiecībā uz vienpilota lidojumiem – nokārto vienpilota lidojumu prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi;

b) attiecībā uz daudzpilotu lidojumiem – nokārto daudzpilotu lidojumu prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi;

c) attiecībā uz vienpilota un daudzpilotu lidojumiem – nokārto daudzpilotu lidojumu prasmju pārbaudi vai kvalifikācijas pārbaudi un papildus veic šādus vienpilota lidojumu manevrus un procedūras:

1) attiecībā uz viendzinēja helikopteriem: 2.1. punktu (pacelšanās) un 2.6. un 2.6.1. punktu (augstuma samazināšana ar autorotāciju un nosēšanās ar autorotāciju);

2) attiecībā uz daudzdzinēju helikopteriem: 2.1. punktu (pacelšanās) un 2.4. un 2.4.1. punktu (dzinēja atteice neilgi pirms un neilgi pēc *TDP* sasniegšanas);

3) attiecībā uz *IR* tiesībām papildus attiecīgi 1) vai 2) punktam veic vienu 5. iedaļas nolaišanos, izņemot, ja ir izpildīti 8. papildinājumā noteiktie kritēriji;

d) lai saskaņā ar FCL.725. punkta d) apakšpunkta 2) punktu vienpilota helikoptera tipa kvalifikācijā atceltu ierobežojumu veikt daudzpilotu lidojumus, nokārto kvalifikācijas pārbaudi, kurā ietverti c) apakšpunkta 1) punktā vai attiecīgi 2) punktā minētie manevri un procedūras."

II PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 IV pielikuma (*Part-MED*) grozījumi

IV pielikumu groza šādi:

1) MED.A.010. punktā aiz termina "krāsu drošs" definīcijas iekļauj šādu definīciju:

"— "helikopteru neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu (*HEMS*) darbība" ir "*HEMS* lidojums", kas definēts Regulas (ES) Nr. 965/2012 I pielikuma 61. punktā;";

2) MED.A.040. punkta c) apakšpunktā 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) 1. un 2. klases veselības apliecības no jauna apstiprina un atjauno *AeMC* vai *AME*. Konkrēti, 1. klases veselības apliecības pretendentiem, kuri sasnieguši 60 gadu vecumu un ir iesaistīti vienpilota *HEMS* ekspluatācijā, no jauna apstiprina un atjauno pirmām kārtām *AeMC* vai, pēc kompetentās iestādes ieskatiem, pieredzējis *AME*, ko iecēlusi kompetentā iestāde.";

3) MED.B.005. punktam pievieno šādu trešo daļu:

"Izmeklēšanā *AME* pienācīgi ņem vērā novecošanas deģeneratīvo ietekmi uz organisma sistēmām.";

4) MED.B.010. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunkta 3) un 4) punktu aizstāj ar šādiem:

"3) 1. klases veselības apliecībai – paplašinātu kardiovaskulāro novērtēšanu veic pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas izmeklēšanā pēc 65 gadu vecuma un vēlāk reizi četros gados. Pretendentiem, kuri iesaistīti vienpilota *HEMS* ekspluatācijā, paplašināto kardiovaskulāro novērtēšanu veic pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas izmeklēšanā pēc 60 gadu vecuma sasniegšanas un vēlāk atkarībā no kardiovaskulārā riska faktoru novērtējuma.

4) 1. klases veselības apliecībai – lipīdu līmeņa asins serumā, ieskaitot holesterīna frakcijas, noteikšana ir nepieciešama pirmreizējā izmeklēšanā un pirmajā izmeklēšanā pēc 40 gadu vecuma sasniegšanas.";

b) b) apakšpunktam pievieno šādu 5) punktu:

"5) Kardiovaskulārā riska faktoru novērtēšana ietilpst 1. un 2. klases veselības apliecībām vajadzīgajā pirmajā izmeklēšanā pēc 40 gadu vecuma sasniegšanas un vēlāk ar regulāriem starplaikiem.";

5) MED.B.015. punktu groza šādi:

a) b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) 1. klases veselības apliecības pretendentiem veic plaušu funkcionālos testus pirmreizējā izmeklēšanā un klīniskas indikācijas gadījumā.";

b) iekļauj šādu ba) apakšpunktu:

"ba) 1. klases veselības apliecības turētājiem, kas iesaistīti vienpilota *HEMS* ekspluatācijā, plaušu funkcionālos testus un obstruktīvās miega apnojas (OSA) pārbaudi veic pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas izmeklēšanā pēc 60 gadu sasniegšanas.";

c) c) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"c) 2. klases veselības apliecības pretendentiem klīniskas vai epidemioloģiskas indikācijas gadījumā veic plaušu morfoloģiskos un funkcionālos testus.";

6) MED.B.070. punkta a) apakšpunkta 1) punktam pievieno šādu iii) apakšpunktu:

"iii) ja turētāji iesaistīti vienpilota *HEMS* darbībās, pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas izmeklēšanā pēc 60 gadu sasniegšanas un vēlāk katru gadu veic pilnu oftalmoloģisku izmeklēšanu.";

7) MED.B.075. punkta b) apakšpunkta 1) punktu aizstāj ar šādu:

"1) Pretendentiem veic Ishihara testu veselības apliecības pirmreizējai izdošanai. Vienpilota *HEMS* darbībās iesaistītiem 1. klases veselības apliecības turētājiem veic krāsu redzes pārbaudi pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas izmeklēšanā pēc 60 gadu sasniegšanas un vēlāk katru gadu. Pretendentus, kuri minēto pārbaudi nokārto, var atzīt par piemērotiem.";

8) MED.B.080. punkta a) apakšpunktu groza šādi:

a) 1) punkta i) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"i) Attiecībā uz 1. klases veselības apliecību un 2. klases veselības apliecību, ja apliecībai jāpievieno instrumentālo lidojumu kvalifikācija vai pamata instrumentālo lidojumu kvalifikācija, dzirdi pārbauda ar tīra toņa audiometriju pirmreizējā izmeklēšanā, tad reizi piecos gados, līdz apliecības turētājs sasniedz 40 gadu vecumu, un tad reizi 2 gados, līdz apliecības turētājs sasniedz 60 gadu vecumu, un vēlāk katru gadu.";

b) pievieno šādu 3) punktu:

"3) 1. klases veselības apliecības turētājiem, kuri iesaistīti vienpilota *HEMS* darbībās, pirmajā apliecības derīguma pagarināšanas vai atjaunošanas pārbaudē pēc 60 gadu sasniegšanas veic vispārēju otorinolaringoloģisku izmeklēšanu.";

9) MED.D.020. punktā iekļauj šādu aa) apakšpunktu:

"aa) Lai pierādītu atbilstību MED.D.010. punkta b) apakšpunktam un MED.D.015. punkta c) apakšpunktam, kompetentā iestāde var akceptēt aviācijas medicīnas mācību kursu, ko pretendents pabeidzis ārpus teritorijām, par kurām dalībvalstis atbild saskaņā ar Čikāgas konvenciju, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

i) kompetentā iestāde ir mācību kursu programmu novērtējusi un pārbaudījusi saskaņā ar VI pielikuma ARA.MED.200. punkta c) apakšpunkta 1) punktu;

ii) pretendents ir pabeidzis īpašu mācību moduli par aviācijas medicīnas prasībām, kas izklāstītas šajā pielikumā (*Part-MED*), kā noteikusi kompetentā iestāde."

III PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VI pielikuma (*Part-ARA*) grozījumi

VI pielikumu groza šādi:

1) ARA.GEN.305. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Kompetentās iestādes izdotas apliecības, sertifikāta, kvalifikācijas vai atestāta turētājiem piemērojamā uzraudzības programmā ir iekļauts pietiekami daudz inspekciju un neizziņotu inspekciju.";

2) ARA.GEN.360. punktam pievieno šādu e) apakšpunktu:

"e) Ja kompetentā iestāde saņem medicīnas apliecības turētāja pieprasījumu mainīt kompetento iestādi, kā norādīts a) apakšpunktā minētajās prasībās, piemēro a)–d) apakšpunktā noteikto procedūru.";

3) ARA.FCL.200. punkta d) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"d) Instruktoram veicamā apliecības apstiprināšana. Pirms konkrēti atļaut noteiktiem instruktoriem no jauna apstiprināt *SEP* lidmašīnas klases kvalifikāciju, *TMG* klases kvalifikāciju vai tipa kvalifikāciju viendzinēja helikopteram, kura *MTOM* nepārsniedz 3 175 kg, kompetentā iestāde izstrādā atbilstīgas procedūras.";

4) ARA.FCL.300. punkta b) apakšpunktā 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) Sakaru eksāmenu var rīkot atsevišķi no eksāmeniem citos mācību priekšmetos.";

5) ARA.FSTD.120. punktu aizstāj ar šādu:

"ARA.FSTD.120.
***FSTD* kvalifikācijas uzturēšana spēkā**

"a) Kompetentā iestāde pastāvīgi uzrauga organizāciju, kura izmanto *FSTD* uzraudzības programmas ietvaros, lai pārliecinātos, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

1) 12 mēnešu periodā tiek pakāpeniski atkārtoti visi galvenajā *QTG* paredzētie testi;

2) kārtējās novērtēšanas rezultāti joprojām atbilst kvalifikācijas bāzei, rezultāti tiek datēti un uzglabāti;

3) ir ieviesta konfigurācijas kontroles sistēma, lai nodrošinātu kvalificētās *FSTD* aparatūras un programmatūras pastāvīgu integritāti.

b) Kompetentā iestāde veic *FSTD* atkārtotu novērtēšanu saskaņā ar ARA.FSTD.100. punktā noteiktajām procedūrām. Šī novērtēšana jāveic:

1) ik gadu, ja ir pilnīgs lidojumu trenažieris (*FFS*), lidojumu trenažieru iekārta (*FTD*) vai lidojumu un navigācijas procedūru trenažieris (*FNPT*). Katra kārtējā 12 mēnešu perioda sākums ir sākotnējās kvalifikācijas iegūšanas mēneša beigas, ja kompetentā iestāde un organizācija, kas vada *FSTD*, nevienojas par citu datumu. Katru kārtējo *FSTD* novērtēšanu veic 60 dienu laikā pirms un 30 dienu laikā pēc katra kārtējā 12 mēnešu perioda sākuma;

2) reizi 3 gados – *BITD*.

c) Kompetentā iestāde var pagarināt ARA.*FSTD*.120. punkta b) apakšpunkta 1) punktā noteikto *FSTD* kārtējās novērtēšanas periodu par ne vairāk kā 36 mēnešiem, ja ir izpildīti visi šie nosacījumi:

1) iepriekšējos 36 mēnešus organizācija, kas ekspluatē *FSTD*, atbilst ARA.GEN.305. punkta c) apakšpunkta 1)–4) punktā noteiktajiem kritērijiem;

2) ja *FSTD* ir veikts sākotnēja novērtēšana un vismaz viena kārtēja novērtēšana un ir konstatēta nepārtraukta *FSTD* atbilstība kvalifikācijas pamatam;

3) kompetentā iestāde reizi 12 mēnešos veic organizācijas pārvaldības sistēmas elementu revīziju, ko nosaka VII pielikuma ORA.GEN.200. punkta a) apakšpunkta 3) un 6) punkts;

4) organizācija ir izstrādājusi procedūras VII pielikuma ORA.FSTD.225. punkta b) apakšpunktā norādīto uzdevumu veikšanai.";

6) ARA.MED.120. punktu aizstāj ar šādu:

"ARA.MED.120. Ārsti, kas izdod veselības apliecības

Šajā regulā aprakstīto aviācijas medicīnas uzdevumu veikšanai kompetentā iestāde ieceļ vienu vai vairākus ārstus, kas izdod veselības apliecības. Ārstam, kas izdod veselības apliecību, jābūt licencei un kvalifikācijai medicīnā, kā arī:

a) pēcdiploma darba pieredzei klīniskajā medicīnā;

b) īpašām zināšanām un pieredzei aviācijas medicīnā un aviācijas medicīnas praksē;

c) īpašai apmācībai aviācijas medicīnas veselības pārbaužu veikšanā.";

7) ARA.MED.125. punktu aizstāj ar šādu:

"ARA.MED.125. Nosūtījums uz licencēšanas iestādi

Ja *AeMC* vai aviācijas medicīnas eksperts (*AME*) ir nosūtījis lēmumu par pretendenta piemērotību sertificēšanas iestādes ārstam, kas izdod veselības apliecības, tiek veikti šādi pasākumi:

a) ārsts, kas izdod veselības apliecību, vai viņa norīkots medicīniskais personāls izvērtē attiecīgo medicīnisko dokumentāciju un vajadzības gadījumā pieprasa papildu medicīniskos dokumentus, izmeklējumus un pārbaudes;

b) ārsts, kas izdod veselības apliecību, nosaka pretendenta piemērotību veselības apliecības saņemšanai, vajadzības gadījumā nosakot vienu vai vairākus ierobežojumus;

c) ārsts, kas izdod veselības apliecību, par lēmumu informē *AeMC* vai *AME*;

d) ja pretendents tiek atzīts par piemērotu, ārsts, kas izdod veselības apliecību, attiecīgā gadījumā izdod veselības apliecību vai izdošanu deleģē *AeMC* vai *AME*, kurš attiecīgo pretendentu nosūtījis.";

8) iekļauj šādu ARA.MED.126. un ARA.MED.128. punktu:

"ARA.MED.126. Veselības apliecības ierobežošana, apturēšana vai anulēšana

a) Licencēšanas iestāde izveido procedūru veselības apliecības ierobežošanai, apturēšanai vai anulēšanai.

b) Licencēšanas iestāde ierobežo, aptur vai anulē veselības apliecību, ja ir pierādījumi, ka:

1) veselības apliecība ir viltota vai iegūta, sniedzot nepatiesu paziņojumu vai nepatiesus pierādījumus;

2) veselības apliecību izmanto, pārkāpjot IV pielikuma MED.A.020. punkta noteikumus;

3) veselības apliecības turētājs vairs neatbilst IV pielikuma (*Part-MED*) prasībām;

c) Licencēšanas iestāde var veselības apliecību apturēt vai anulēt arī pēc tās turētāja rakstiska pieprasījuma.

d) Veselības apliecības ierobežošanas, apturēšanas vai anulēšanas gadījumā licencēšanas iestāde dara zināmu *AME* vai *AeMC* ierobežošanas, apturēšanas vai anulēšanas iemeslu.

e) Veselības apliecības apturēšanas vai anulēšanas gadījumā licencēšanas iestāde nodrošina, ka tiek ievēroti IV pielikuma (*Part-MED*) MED.A.046. punkta noteikumi.

f) Licencēšanas iestāde izveido procedūru veselības apliecības derīguma atjaunošanai.

ARA.MED.128. Apspriešanās procedūra

Kompetentā iestāde izveido *AeMC* un *AME* apspriešanās procedūru saskaņā ar IV pielikumu (*Part-MED*).";

9) ARA.MED.130. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu groza šādi:

1) 2) punktu svītro;

2) 3) punktu aizstāj ar šādu:

"3) Veselības apliecības numurs, kas sākas ar tās valsts ANO kodu, kurā pilota apliecība izdota vai pieprasīta, kam seko ciparu un/vai burtu kods ar arābu cipariem un latīņu alfabēta burtiem (III)";

3) 6) punktu aizstāj ar šādu:

"6) Turētāja dzimšanas datums: (dd/mm/gggg) (IVa)";

4) 9) punktu aizstāj ar šādu:

"9) veselības apliecības derīguma termiņš (IX) attiecībā uz:

i) 1. klasi;

ii) 1. klases vienpilota komerciālā transporta pasažieru pārvadāšanas darbībām;

iii) 2. klasi;

iv) *LAPL*";

5) 11) punktu aizstāj ar šādu:

"11) Pēdējās un nākamās elektrokardiogrammas datums";

6) 12) punktu aizstāj ar šādu:

"12) Pēdējās un nākamās audiogrammas datums";

7) iekļauj šādu 12.a) punktu:

"12.a) Pēdējās un nākamās oftalmoloģiskās pārbaudes datums";

8) 15) punktu aizstāj ar šādu:

"15) Cita informācija";

b) b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"b) Izmantotajam papīram vai citam materiālam jābūt tādam, uz kura nevar izdarīt izmaiņas vai dzēsumus vai uz kura tas uzreiz redzams. Lai izdarītu ierakstus vai dzēstu ierakstus, ir jāsaņem skaidra licencēšanas iestādes atļauja.

c) Valoda: veselības apliecībām jābūt valsts valodā(-s) un angļu valodā, kā arī citās valodās pēc kompetentās iestādes ieskatiem.";

10) ARA.MED.135., ARA.MED.145. un ARA.MED.150. punktu aizstāj ar šādiem:

"ARA.MED.135. Aviācijas medicīnas veidlapas

Kompetentā iestāde nodrošina *AME* šādu dokumentu formu:

a) veselības apliecības pieteikuma veidlapa;

b) 1. klases un 2. klases pretendentu veselības pārbaudes ziņojuma veidlapa;

c) vieglā gaisa kuģa pilota apliecības (*LAPL*) pretendentu veselības pārbaudes ziņojuma veidlapa.

ARA.MED.145. Terapeitu ziņošana kompetentajai iestādei

Kompetentā iestāde attiecīgā gadījumā izveido terapeitiem (*GMP*) informēšanas procesu, lai nodrošinātu, ka terapeiti zina šajā regulā noteiktās piemērojamās prasības.

ARA.MED.150. Uzskaite

a) Papildus ARA.GEN.220. punktā noteiktajiem dokumentiem kompetentā iestāde savā lietvedībā iekļauj *AME*, *AeMC* vai terapeitu iesūtīto informāciju par aviācijas medicīnas izmeklēšanām un novērtējumiem.

b) Visi pretendentu / apliecības turētāju aviācijas medicīnas dokumenti jāglabā vismaz 10 gadus pēc viņu pēdējās veselības apliecības derīguma beigām.

c) Aviācijas medicīnas pārbaužu un standartizācijas nolūkā aviācijas medicīnas dokumentus ar pretendenta/apliecības turētāja rakstveida piekrišanu dara pieejamus šādām personām:

1) *AeMC*, *AME* vai terapeitam aviācijas medicīnas pārbaudes veikšanai;

2) veselības stāvokļa pārskatīšanas padomei, ko kompetentā iestāde var izveidot robežgadījumu otrreizējai pārskatīšanai;

3) attiecīgiem medicīnas speciālistiem aviācijas medicīnas pārbaudes veikšanai;

4) citas dalībvalsts kompetentās iestādes ārstam, kas izdod veselības apliecības, kooperatīvās uzraudzības veikšanai;

5) attiecīgajam pretendentam / apliecības turētājam pēc viņa rakstveida pieprasījuma;

6) Aģentūrai standartizācijas nolūkos, nodrošinot, ka vienmēr tiek respektēts ārsta noslēpums.

d) Kompetentā iestāde saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 var darīt pieejamus aviācijas medicīnas dokumentus vajadzībām, kas nav minētas c) apakšpunktā.

e) Kompetentā iestāde uztur sarakstu, kur norādīti:

1) *AeMC* un *AME*, ko tā sertificējusi;

2) *AME*, ko sertificējušas citas kompetentās iestādes, kuras izmanto savas tiesības tās teritorijā un kuras tā instruējusi saskaņā ar IV pielikuma (*Part-MED*) MED.D.001. punkta f) apakšpunkta 3) punktu;

3) attiecīgā gadījumā terapeiti, kuri izmanto savas tiesības saskaņā ar IV pielikuma (*Part-MED*) MED.A.040. punktu;

4) attiecīgā gadījumā *OHMP*, kas ir informējuši kompetento iestādi par nodomu veikt salona apkalpes aviācijas medicīnas pārbaudes saskaņā ar IV pielikuma (*Part-MED*) MED.C.005. punkta c) apakšpunktu un MED.D.040. punktu.

Sarakstā norāda pirmās daļas 1)–4) punktā minēto personu un organizāciju tiesības, un kompetentā iestāde to publicē un atjaunina.

f) Kompetentā iestāde analizē par 60 gadiem vecāku pilotu, sevišķi vienpilota *HEMS* ekspluatācijā iesaistīto pilotu, medicīniskos datus un katru gadu anonimizētā un apkopotā veidā par tiem ziņo *EASA*.";

11) ARA.MED.200. punktu aizstāj ar šādu:

"ARA.MED.200. *AME* sertifikāta izdošanas, pagarināšanas, atjaunošanas vai mainīšanas procedūra

Neskarot ARA.GEN.315. punkta noteikumus, piemēro visu tālāk minēto:

a) kompetentā iestāde nodrošina, ka pirms *AME* sertifikāta tiesību piešķiršanas, pagarināšanas, atjaunošanas vai pagarināšanas pretendenti uzrāda kompetenci aviācijas medicīnā saskaņā ar IV pielikuma MED.D.030. punkta a) apakšpunkta 6) punktu un b) apakšpunkta 5) punktu;

b) kompetentā iestāde ir ieviesusi procedūru, kas nodrošina, ka pirms *AME* sertifikāta izdošanas tai ir pierādījumi, ka *AME* prakse ir aprīkota un ir ieviesti atbilstoši procesi, lai veiktu aviācijas medicīnas pārbaudes tā *AME* sertifikāta darbības jomā, par kuru iesniegts pieteikums. Vairāku *AME* prakses vietu gadījumā *AME* sertifikātā norāda visas;

c) attiecībā uz pretendentiem, kas minēti IV pielikuma MED.D.020. punkta aa) apakšpunktā, kompetentā iestāde var akceptēt aviācijas medicīnas mācību kursu, ko pretendents pabeidzis ārpus teritorijām, par kurām dalībvalstis atbild saskaņā ar Čikāgas konvenciju, ar noteikumu, ka kompetentā iestāde ir veikusi visu tālāk minēto:

1) novērtējusi un pārbaudījusi, vai mācību kursa programma ir līdzvērtīga dalībvalstīs pieejamajiem aviācijas medicīnas mācību kursiem;

2) pretendentam nodrošinājusi īpašu mācību moduli par aviācijas medicīnas prasībām, kas izklāstītas IV pielikumā (*Part-MED*);

d) kad noskaidrots, ka *AME* atbilst piemērojamajām prasībām, kompetentā iestāde izdod, pagarina, atjauno vai maina *AME* sertifikātu ne vairāk kā uz trīs gadiem, izmantojot VII papildinājumā noteikto modeli.";

12) ARA.MED.240. punkta virsrakstu aizstāj ar šādu:

"**ARA.MED.240. Terapeiti, kuri izmanto tiesības saskaņā ar IV pielikuma (*Part-MED*) MED.A.040. punktu**";

13) ARA.MED.245. punktu aizstāj ar šādu:

"ARA.MED.245. Pastāvīga *AME* un terapeitu uzraudzība

Izstrādājot ARA.GEN.305. punktā minēto pastāvīgās uzraudzības programmu, kompetentā iestāde ņem vērā:

1) *AME* un terapeitu skaitu, kuri izmanto savas tiesības attiecīgās kompetentās iestādes uzraudzītajā teritorijā;

2) citu dalībvalstu kompetento iestāžu sertificēto *AME* skaitu, kuri izmanto savas tiesības attiecīgās kompetentās iestādes uzraudzītajā teritorijā;

3) uz risku balstīts *AME* un *GMP* darbības novērtējums.";

14) iekļauj šādu ARA.MED.246. punktu:

"ARA.MED.246. Kooperatīva *AME* un *AeMC* uzraudzība

Neskarot ARA.GEN.300. punkta e) apakšpunkta noteikumus:

a) ja *AME* vai *AeMC* darbojas vairāk nekā vienā dalībvalstī, kompetentajā iestādē, kura sertificējusi *AME* vai *AeMC*, ir ieviesta procedūra, kas nodrošina informācijas apmaiņu saskaņā ar ARA.GEN.200. punkta c) apakšpunktu un ARA.GEN.300. punkta d) un e) apakšpunktu ar to dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kurās *AME* vai *AeMC* darbojas. Par procedūru vienojas iesaistītās kompetentās iestādes;

b) a) apakšpunktā minētajā gadījumā tās citas dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā *AME* vai *AeMC* darbojas, dalās visā attiecīgajā *AME* vai *AeMC* uzraudzības informācijā ar kompetento iestādi, kas sertificējusi *AME* vai *AeMC*.";

15) ARA.MED.250. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu groza šādi:

i) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"Kompetentā iestāde ierobežo, aptur vai anulē *AME* sertifikātu šādos apstākļos:";

ii) 1. punktu aizstāj ar šādu:

"1) *AME* neatbilst piemērojamajām prasībām;";

iii) 6) apakšpunkta beigās svītro vārdu "un";

iv) iekļauj šādu 8) punktu:

"8) katrs *AME* ekspluatācijas konteksts, kas var tieši vai netieši negatīvi ietekmēt lidojuma drošību";

b) b) apakšpunkta ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"*AME* sertifikātu uzskata par nederīgu un kompetentā iestāde to nekavējoties anulē katrā no šiem gadījumiem:";

c) pievieno šādu c) apakšpunktu:

"c) Kompetentā iestāde ir ieviesusi procesu anulēto *AME* sertifikātu izgūšanai, atjaunina *AME* sarakstu un attiecīgi informē pārējo dalībvalstu kompetentās iestādes.";

16) ARA.MED.255. punktu aizstāj ar šādu:

“ARA.MED.255. Izpildes pasākumi

Ja ar uzraudzību vai citiem līdzekļiem ir gūti pierādījumi par *AeMC*, *AME* vai terapeita neatbilstību, kompetentā iestāde izpilda procesu, kurā pārskata šā *AeMC*, *AME* vai terapeita izdotās veselības apliecības un vajadzības gadījumā var atzīt par nederīgām, lai garantētu lidojumu drošību.

Attiecībā uz veselības apliecībām, kas izdotas pretendentiem, kuru licencēšanas iestāde nav kompetentā iestāde, kas izdevusi *AME* sertifikātu, minētā kompetentā iestāde informē un ar attiecīgo informāciju apmainās ar skartā veselības apliecības turētāja licencētājas iestādes ārstu, kas izdod veselības apliecības.”;

17) ARA.MED.315. un ARA.MED.325. punktu aizstāj ar šādiem:

“ARA.MED.315. Veselības pārbaudes ziņojumu izskatīšana

Licencēšanas iestāde ir ieviesusi procesu, kurā ārsts, kas izdod veselības apliecības, veic šādus pasākumus:

a) izskata veselības pārbaudes un novērtējuma ziņojumus, kas saņemti no *AeMC*, *AME* un terapeitiem, un informē viņus par neatbilstībām, kļūmēm vai nepareizībām veselības stāvokļa pārbaudes procesā;

“aa) veic attiecīgus koriģējošus pasākumus, lai novērstu konstatētās neatbilstības, kļūmes vai nepareizības;

b) sniedz palīdzību, robežgadījumos un sarežģītos gadījumos saņemot no *AME* un *AeMC* lūgumu saistībā ar lēmumu par veselības stāvokļa piemērotību aviācijai.

ARA.MED.325. Papildu izskatīšanas procedūra

Kompetentā iestāde ievieš procedūru, kurā pārskatīt robežgadījumus un sarežģītus gadījumus un gadījumus, kad pretendents pieprasa pārskatīšanu saskaņā ar piemērojamajām medicīniskajām prasībām un akreditētu medicīnisku slēdzienu, kas definēts IV pielikuma (*Part-MED*) MED.A.010. punktā.”;

18) ARA.MED.330. punktu svītro;

19) I pielikuma a) apakšpunkta 2) punkta XIII) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

“XIII) piezīmes, t. i., īpaši apstiprinājumi attiecībā uz ierobežojumiem un apstiprinājumiem, kas attiecas uz tiesībām, ieskaitot valodas prasmes apstiprinājumus, un piezīmes par apliecības automātisko apstiprināšanu; un”;

20) III papildinājumu groza šādi:

a) sertifikāta parauga 1. lappusē zemsvītras piezīmi un kājeni aizstāj ar šādām:

“(*) Valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, vai *EASA* jādzēš vārdi “Eiropas Savienība”.

EASA 143. veidlapas 3. izdevums – 1. lpp. no 2”;

b) sertifikāta parauga 2. lappusē kājeni aizstāj ar šādu:

“*EASA* 143. veidlapas 3. izdevums – 2. lpp. no 2”;

21) IV papildinājumu groza šādi:

a) sertifikāta parauga 1. lappusē zemsvītras piezīmi un kājeni aizstāj ar šādu:

“(*) Valstīm, kas nav ES dalībvalstis, un *EASA* jāsvītro vārdi “Eiropas Savienība”.

EASA 145. veidlapas 2. izdevums – 1. lpp. no 2”;

b) sertifikāta parauga 2. lappusē kājeni aizstāj ar šādu:

“*EASA* 145. veidlapas 2. izdevums – 2. lpp. no 2”;

22) V papildinājumu aizstāj ar šādu:

"VI PIELIKUMA PART-ARA V papildinājums

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS CENTRA (*AeMC*) SERTIFIKĀTS

Eiropas Savienība [1]

Kompetentā iestāde

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS CENTRA SERTIFIKĀTS

ATSAUCE:

Atbilstīgi Komisijas Regulai (ES) 1178/2011 un Regulai (ES) 2015/340 [2] un ar tālāk dotajiem nosacījumiem [kompetentā iestāde] ar šo apliecina:

[ORGANIZĀCIJAS NOSAUKUMS]

[ORGANIZĀCIJAS ADRESE]

ir saskaņā ar *Part-ORA* sertificēts aviācijas medicīnas centrs, kura tiesības un darbības joma norādīta pievienotajos apstiprināšanas noteikumos.

NOSACĪJUMI

1. Šā sertifikāta darbības joma ir ierobežota, kā noteikts apstiprinātās organizācijas rokasgrāmatas sadaļā par apstiprināšanas jomu.
2. Šis sertifikāts pieprasa atbilstību organizācijas dokumentācijā norādītajām procedūrām, kā noteikts *Part-ORA*.
3. Šis sertifikāts ir spēkā, kamēr tas atbilst *Part-ORA* prasībām, ja vien sertifikāts nav ticis atdots, aizstāts, apturēts vai anulēts.

Izdošanas datums: dd/mm/gggg Paraksts: [Kompetentā iestāde]

[1] Valstīm, kas nav ES dalībvalstis, vai *EASA* jāsvītro vārdi "Eiropas Savienība".
[2] Atsauci uz Regulu (ES) Nr. 1178/2011 vai Regulu (ES) 2015/340 groza atbilstīgi sertifikāta darbības jomai.

EASA 146. veidlapas 2. izdevums

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS CENTRA SERTIFIKĀTS

Pielikums ([1]) pie *AeMC* sertifikāta Nr.

TIESĪBAS UN DARBĪBAS JOMA

[Organizācijas nosaukums] ir ieguvis tiesības veikt aviācijas medicīnas izmeklēšanas un pārbaudes veselības apliecību un medicīnisko izziņu izdošanai, kā noteikts tālāk tabulā, un izdot šīs veselības apliecības un medicīniskās izziņas šādi:

	Sākotnējā izdošana / pagarināšana / atjaunošana	Izdošanas datums
1. klase		
2. klase/*LAPL*/Salona apkalpe		
3. klase ([1])		

([1]) 3. klasi pievieno tikai tiem *AeMC*, kas apstiprināti 3. klases aviācijas medicīnas pārbaužu veikšanai.

Datums: dd/mm/gggg Paraksts: [Kompetentā iestāde]";

([1]) Šo pielikumu var izdot kā daļu no *AeMC* sertifikāta vai kā atsevišķu dokumentu.

23) VII papildinājumu aizstāj ar šādu:"

VI PIELIKUMA PART-ARA VII papildinājums

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTA (*AME*) SERTIFIKĀTS

Eiropas Savienība ([1])

Kompetentā iestāde

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTA SERTIFIKĀTS

SERTIFIKĀTA NR. / ATSAUCES NR.:

Saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 1178/2011 un Regulu (ES) 2015/340 ([2]) un tālāk norādītajiem nosacījumiem [kompetentā iestāde] ar šo apstiprina, ka

[AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTA VĀRDS]

[AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTA PRAKSES ADRESE]

ir aviācijas medicīnas eksperts.

NOSACĪJUMI

1. Šis sertifikāts attiecas tikai uz tiesībām, kas noteiktas šā *AME* sertifikāta pielikumā.
2. Šis sertifikāts prasa atbilstību īstenošanas noteikumiem un procedūrām, kas noteiktas daļā *Part-MED* / *Part-ATCO.MED* ([2]).
3. Šis sertifikāts ir spēkā no [dd/mm/gggg] līdz [dd/mm/gggg ([3])], ja atbilst *Part-MED* / *Part-ATCO.MED* ([2]) prasībām un nav atdots, aizstāts, apturēts vai anulēts.

Izdošanas datums: dd/mm/gggg Paraksts: [Kompetentā iestāde]"

([1]) Valstīm, kuras nav ES dalībvalstis, jāsvītro vārdi "Eiropas Savienība".
([2]) Atsauci uz Regulu (ES) Nr. 1178/2011 vai Regulu (ES) 2015/340, kā arī uz *Part-MED* un *Part ATCO.MED* groza atbilstīgi sertifikāta darbības jomai.
([3]) Derīguma termiņa forma: diena/mēnesis/gads.

EASA 148. veidlapas 2. izdevums

AVIĀCIJAS MEDICĪNAS EKSPERTA SERTIFIKĀTS

Pielikums ([1]) pie *AME* sertifikāta Nr.:

TIESĪBAS UN DARBĪBAS JOMA

[Aviācijas medicīnas eksperta vārds, uzvārds un akadēmiskais nosaukums] ir ieguvis tiesības veikt aviācijas medicīnisko pārbaudi un novērtēšanu veselības apliecību un medicīnisko izziņu izdošanai, kā noteikts tabulā, un izdot šīs veselības apliecības un medicīniskās izziņas šādām vajadzībām:

1. klasei – pagarināšana / atjaunošana	[Derīgs līdz]/[Neattiecas]
2. klasei/*LAPL*/salona apkalpes locekļiem – sākotnējā izdošana / pagarināšana / atjaunošana	[Derīguma termiņš]
3. klasei ([1]) – pagarināšana/atjaunošana	[derīgs līdz]/[Neattiecas]

([1]) 3. klasi pievieno tikai tiem *AME*, kas apstiprināti 3. klases aviācijas medicīnas pārbaužu veikšanai.

Izdošanas datums: dd/mm/gggg Paraksts: [Kompetentā iestāde]

([1]) Šo pielikumu var izdot kā daļu no *AME* sertifikāta vai kā atsevišķu dokumentu.

IV PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VII pielikuma (*Part-ORA*) grozījumi

VII pielikumu groza šādi:

1) ORA.FSTD.225. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu groza šādi:

1) ievadfrāzi aizstāj ar šādu:

"*FSTD* kvalifikācijas sertifikāts paliek spēkā, ja tiek ievēroti šie nosacījumi:";

2) 2) punktu aizstāj ar šādu:

"2) kompetentajai iestādei tiek nodrošināta piekļuve šā pielikuma ORA.GEN.140. punktā definētajai organizācijai, lai varētu noteikt pastāvīgu atbilstību attiecīgajām Regulas (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemto deleģēto un īstenošanas aktu prasībām;";

b) b) un c) apakšpunktu aizstāj ar šādiem:

"b) Ja kompetentā iestāde ir pagarinājusi *FSTD* atkārtotās novērtēšanas periodu saskaņā ar VI pielikuma (*Part-ARA*) ARA.FSTD.120. punkta c) apakšpunktu, organizācija norīko personu vai personu grupu ar atbilstošu pieredzi, kas 60 dienu laikā pirms un 30 dienu laikā pēc katra atkārtotā 12 mēnešu perioda sākuma veic visus tālāk minētos pasākumus saskaņā ar VI pielikuma ARA.FSTD.120. punkta b) apakšpunkta 1) punktu:

1) pārskata galvenās *QTG* pabeigto testu regulāros atkārtojumus;

2) veic attiecīgās funkcionālās un subjektīvās pārbaudes;

3) nosūta ziņojumu par rezultātiem kompetentajai iestādei.

c) *BITD* kvalifikācija ir spēkā, kamēr kompetentā iestāde saskaņā ar VI pielikuma ARA.*FSTD*.120. punktu regulāri novērtē atbilstību piemērojamām kvalifikācijas pamatprasībām.";

2) ORA.AeMC.105. punktu aizstāj ar šādu:

"ORA.AeMC.105. Darbības joma

Šī apakšiedaļa nosaka papildu prasības, kas organizācijai jāizpilda, lai kvalificētos aviācijas medicīnas centra (*AeMC*) apstiprinājuma izdošanai vai pagarināšanai nolūkā:

a) nodrošināt aviācijas medicīnas zināšanas un praktisko apmācību *AME*;

b) izdot veselības apliecības un salona apkalpes medicīniskās izziņas, ieskaitot sākotnējās 1. klases veselības apliecības vai attiecīgi 3. klases veselības apliecības saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2015/340 (*), vai abējas.

(*) Komisijas Regula (ES) 2015/340 (2015. gada 20. februāris), ar ko nosaka tehniskās prasības un administratīvās procedūras saistībā ar gaisa satiksmes vadības dispečeru licencēm un sertifikātiem atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 216/2008, groza Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 923/2012 un atceļ Komisijas Regulu (ES) Nr. 805/2011 (OV L 63, 6.3.2015., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/340/oj).";

3) ORA.AeMC.115. punkta b) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"b) papildus ORA.GEN.115. punktā prasītajai organizācijas apstiprināšanas dokumentācijai jāsniedz sīkākas ziņas par darbībām, par kurām ir līgumi ar norīkotām slimnīcām vai medicīnas institūtiem par specializētu medicīnisku izmeklēšanu.";

4) iekļauj šādu ORA.AeMC.120. punktu:

"ORA.AeMC.120. *AeMC* sertifikāts

Organizācijai, kurai ir *AeMC* sertifikāts, nekad nevienā darbības jomā nav vairāk par vienu *AeMC* sertifikātu, kas izdots saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1139 un uz tās pamata pieņemtajiem īstenošanas un deleģētajiem aktiem.";

5) ORA.AeMC.135. punktu aizstāj ar šādu:

"ORA.AeMC.135. Derīguma turpināšanās

AeMC sertifikātu izdod uz neierobežotu laiku. Tas ir derīgs, ja turētājs un organizācijas aviācijas medicīnas eksperti atbilst šiem nosacījumiem:

a) atbilst šīs regulas IV pielikuma (*Part-MED*) MED.D.030. punktam vai Regulas (ES) 2015/340 IV pielikuma (*Part-ATCO.MED*) ATCO.MED.C.025. punktam;

b) nodrošina pastāvīgu pieredzi, katru gadu veicot pietiekami daudz 1. klases medicīnisko pārbaužu vai 3. klases medicīnisko pārbaužu saskaņā ar Regulu (ES) 2015/340, vai attiecīgā gadījumā līdzvērtīgas militāras aviācijas medicīnas pārbaudes.";

6) iekļauj šādu ORA.AeMC.160. punktu:

"ORA.AeMC.160. Ziņošana

AeMC sniedz kompetentajai iestādei statistikas ziņojumus par pretendentu aviācijas medicīnas pārbaudēm, ieskaitot ziņojumus par narkotiku un alkohola klātbūtnes pārbaudēm saskaņā ar IV pielikuma (*Part-MED*) MED.B.055 punkta b) apakšpunktu, un visiem veselības apdraudējuma faktoriem vai tendencēm, kas konstatētas aviācijas medicīnas pārbaudēs.";

7) ORA.AeMC.200. punktu groza šādi:

a) a) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"a) veselības stāvokļa apstiprināšanai saskaņā ar *Part-MED*;";

b) iekļauj šādu aa) apakšpunktu:

"aa) veicināt sadarbību starp *AME* un citiem *AeMC* medicīnas ekspertiem; un";

8) iekļauj šādu ORA.AeMC.205. punktu:

"ORA.AeMC.205. Nolīgtās darbības

Neatkarīgi no ORA.GEN.205. punkta piemēro visus šos noteikumus:

a) obligātās aviācijas medicīnas pārbaudes veic *AeMC* organizācijā saskaņā ar darbības jomu un tiesībām, kas noteiktas *AeMC* sertifikātam pievienotajos apstiprinājuma noteikumos;

b) papildu medicīnisko izmeklēšanu un izpēti var veikt nolīgti individuāli eksperti vai organizācijas. Organizācija nodrošina, ka, slēdzot līgumus par kādu tās darbības daļu, nolīgtais pakalpojums vai izstrādājums atbilst piemērojamajām prasībām.";

9) ORA.AeMC.210. punktu aizstāj ar šādu:

"ORA.AeMC.210. Prasības personālam

a) *AeMC* personālā ir:

1) aviācijas medicīnas eksperts (*AME*), kas iecelts par *AeMC* vadītāju ar tiesībām izdot 1. klases veselības apliecības vai attiecīgi 3. klases veselības apliecības saskaņā ar Regulu (ES) 2015/340, saskaņā ar darbības jomu, kas noteikta *AeMC* sertifikātam pievienotajos apstiprinājuma noteikumos, un kam ir pienākumu pildīšanai pietiekama pieredze aviācijas medicīnā;

2) vismaz viens kvalificēts papildu *AME* ar tiesībām izdot 1. klases veselības apliecības vai attiecīgi 3. klases veselības apliecības saskaņā ar Regulu (ES) 2015/340 atbilstoši darbības jomai, kas noteikta *AeMC* sertifikāta tiesībām pievienotajos apstiprināšanas noteikumos, un cits tehniskais personāls;

3) pieejami medicīnas eksperti.

b) *AeMC* vadītāja atbildībā ir:

1) izmeklēšanas rezultātu novērtēšanas koordinācija;

2) ziņojumu, apliecību un sākotnējo 1. klases veselības apliecību un 3. klases veselības apliecību parakstīšana saskaņā ar Regulu (ES) 2015/340.”

V PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 1178/2011 VIII pielikuma (*Part-DTO*) grozījumi

VIII pielikuma DTO.GEN.135. punktu aizstāj ar šādu:

"**DTO.GEN.135. Apmācības nodrošināšanas tiesību izbeigšana**

a) *DTO* vairs nav tiesīga, pamatojoties uz savu deklarāciju, nodrošināt daļu vai visas apmācības, kas norādītas minētajā deklarācijā, ja tiek konstatēts viens no šiem apstākļiem:

1) *DTO* saskaņā ar DTO.GEN.116. punkta b) apakšpunktu ir paziņojusi kompetentajai iestādei par dažu vai visu to apmācību izbeigšanu, uz kurām attiecas deklarācija;

2) *DTO* vairāk nekā 36 mēnešus pēc kārtas nav nodrošinājusi apmācību.

b) *DTO* nekavējoties atdod kompetentajai iestādei apstiprinājuma apliecības saskaņā ar DTO.GEN.230. punkta c) apakšpunktu:

1) apmācības pasākumu izbeigšanas gadījumā saskaņā ar a) apakšpunktu;

2) anulēšanas gadījumā saskaņā ar VI pielikuma (*Part-ARA*) ARA.GEN.350. punkta da) apakšpunkta 3) punktu."

VI PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 965/2012 III pielikuma (*Part-ORO*) grozījumi

ORO.FC.A.201. punkta b) apakšpunkta 2) punkta iii) apakšpunktu aizstāj ar šādu:

"iii) periodiskās mācības un pārbaudes saskaņā ar ORO.FC.230. punktu, ievērojot šādus nosacījumus:

A) pārbaude neietver pacelšanās manevrus;

B) pārbaude ietver nosēšanās manevrus vismaz pilota uzraudzībā;".

VII PIELIKUMS

Regulas (ES) Nr. 965/2012 V pielikuma (*Part-SPA*) grozījumi

V pielikuma SPA.*HEMS*.130. punktā pievieno šādu g) apakšpunktu:

"g) *Lidojumu apkalpes locekļi, kas sasnieguši 60 gadu vecumu un veic vienpilota HEMS lidojumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (Part-FCL) FCL.065. punkta a) apakšpunktu*

1) Attiecībā uz lidojumu apkalpes locekļiem, kas sasnieguši 60 gadu vecumu un veic vienpilota *HEMS* lidojumus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1178/2011 I pielikuma (*Part-FCL*) FCL.065. punkta a) apakšpunktu, ekspluatants, izvērtējot risku saskaņā ar ORO.GEN.200. punktu, ņem vērā darbnespējas riska pieaugumu ar ekspluatācijas apstākļiem saistītu kardiovaskulāru un cerebrovaskulāru faktoru dēļ.

2) 1) punktā norādīto lidojumu apkalpes locekļu apmācību un pārbaudes veic personāls, kas ir pienācīgi apmācīts, lai palīdzētu viņiem atklāt kognitīvo spēju vieglu pasliktināšanos un vajadzības gadījumā pieprasīt apkalpes locekļa medicīnisko pārbaudi."